

Høringssvar og bemærkninger til budgetforslag til budget 2026.

Perioden for at indgive høringssvar og komme med bemærkninger til budget 2026 er nu afsluttet.

Der er modtaget høringssvar fra høringsberettigede parter og indkommet bemærkninger fra MEDudvalgene i kommunens centre, StabsMED samt HovedMED.

En række råd, foreninger, bestyrelser og enkeltpersoner har ligeledes benyttet muligheden for at kommentere på de fremsendte forslag.

De samlede høringssvar og bemærkninger kan findes på [hjemmeside](#).

Liste over afgivne høringssvar og bemærkninger:

Bornholms Ældreråd
Folkeoplysningsudvalget
Handicaprådet
Idrættens Videns og Kompetenceråd
HovedMED
CenterMED i kommunens 7 centre samt StabsMED

ADHD-foreningen
Arbejdsskadeforeningen
Beboer/Bruger og pårørenderådet på Klintebo
Biblioteksbyerne på Bornholm
Bornholms Borgerforeningers Samvirke
Bornholms Udsatteråd
BUPL Bornholm
Dagtilbudsbestyrelsen
DGI Bornholm
Forældre og pårørende bestyrelsen Nexøhuset
Klemensker Land- og Byforening
Kommunikationscentrets bestyrelse
Peter Lund Olsen, Direktør i Knudsker el samt formand for Tekniq Bornholm
Pia Sonne Jensen
Røbo's beboer- og pårørende bestyrelse
Skolebestyrelsen Hans Rømer Skolen
Skolebestyrelsen Høldagsskolen
Skolebestyrelsen Kildebakken
Skolebestyrelsen Kongeskærs skolen
Skolebestyrelsen Svartingedal Skole
Skolebestyrelsen ved Skolerne i Rønne
Socialpædagogerne Bornholm
Sygeplejerskerne i sygeplejen
Ungdomsskolens skolebestyrelse
Ældresagen Bornholm

Bornholms Ældreråd

August 2025

Bornholms Regionskommune har sendt et katalog over spareforslag til budget 2026 i høring.

Bornholms Ældreråd fremsender hermed følgende bemærkninger til forslaget:

Bornholms Ældreråd har med tilfredshed konstateret, at sparekravet formentlig er reduceret til godt 20 mio. kr.

I konsekvens heraf skal Ældrerådet anbefale, at ældreområdet bliver friholdt for besparelser i 2026. Dette skal ses i lyset af, at der pr. 1. juli 2025 er trådt en ny ældrelov i kraft og konsekvenserne af denne formentlig er ukendte.

Ældrerådet har svært ved at gennemskue de fremsatte spareforslag set i relation til ældreloven, hvor helhedspleje indføres og de kommunale vedtagne kvalitetsstandarder forsvinder.

Værdighed i alderdommen er en vigtig faktor i livet. Det skal være rart at blive ældre. Derfor er aktiviteter og tilbud i lokalområderne ikke noget, der må begrænses.

Ældrerådet har følgende bemærkninger til de fremsendte forslag på ældreområdet:

SSU-31-01 Afskaffelse af klippekortsordningen på ældreområdet.

Mange borgere på Plejehjem/ Plejecentrene og i Hjemmeplejen har stor glæde af klippekortsordningen. Især borgere der ikke har et ressourcestærkt netværk.

Mange ældre sætter pris på aktivitet ud af huset eksempelvis til indkøb, lægebesøg, tandlæge eller blot ud at gå en tur.

Afskaffelse kan føre til øget ensomhed blandt ældre.

SSU-31-02 Rengøring hver 3. uge for borgere i hjemmepleje og på plejeboligområdet.

Ældrerådet finder rengøring hver 3. uge uhygiejnisk og uacceptabelt.

I forvejen er rengøringsniveauet på minimumsgrænsen- det er meget lidt rengøring man kan nå på de få minutter, man er visiteret til.

Manglende rengøring medfører øget risiko for sygdom både for borgerne og personalet.

Ældrerådet har svært ved at se, hvorledes denne besparelse kan udmøntes i relation til helhedspleje jf. den nye ældrelov.

SSU-31-03 Reduktion af rammebudget plejeboligområdet

4 årsværk er rigtig meget at skære væk og vil indebære mindre tid til beboerne og kan øge sygefraværet i personalegruppen.

Det vil også indebære, at der bliver mindre tid til at hjælpe den enkelte beboer med personlige og praktiske gøremål.

SSU-31-04 Reduktion af pædagogiske indsatser på plejeboligområdet.

En besparelse på 2.778 mio. kr. stigende til 3.485 mio. kr. i overslagsårene er voldsomt.

Hvis pædagogerne spares væk, kommer beboerne til at mangle aktiviteter og indhold i dagligdagen. Plejepersonalet har hverken ressourcer eller kvalifikationer til opgaven.

SSU-32-10 Rammebesparelse på Kommunikationscentret.

Det er et problematisk sted at spare, da Ressourcevejen er BRK's eneste samlede tilbud for afprøvning af borgere, i forbindelse med rehabiliteringsforløb for hjerneskadede.

SSU-33-02 Rammebesparelse i genoptræning igennem digital træning og skærmbesøg.

Træning og rehabilitering er vigtigt, der ikke i alle tilfælde kan erstattes af digitale løsninger.

For få år siden var der i BRK nedsat en tværfaglig arbejdsgruppe m.h.p. rehabilitering p.g.a. vigtigheden og værdigheden i at være selvhjulpen.

Nedskæringen vil betyde mindre grad af selvhjulpenhed og derfor øges behovet for anden hjælp.

SSU-33-03 Samling og reduktion af dagcenterpladser i Sønderbo.

Ældrerådet finder, at en nedlæggelse af dagcentertilbud i Nexø er en væsentlig serviceforringelse, hvilket berører mange borgere på Østbornholm.

Ventelisten for ny-visiterede vil blive urimelig lang og man risikerer dårlig trivsel og ensomhed.

SSU-33-06 og SSU-33-08 Nedlæggelse af funktionen Socialsygeplejerske og rammebesparelse i Sygeplejen.

Borgerne vil opleve ventetid på sygeplejebesøg samt forlænget responstid på akutopkald / akutbesøg.

SSU-33-09 Rammebesparelse på Sønderbo.

Dette kan medføre dårligere funktionsniveau, øge risiko for plejebenhov samt genindlæggelse på hospital.

NMPU-55-05 Lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo:

Det vil være et tab for gigtpatienter, såfremt varmtvandsbassinet bliver lukket. Endvidere har mange andre patienter stor glæde af at kunne træne i vand med henblik på at genvinde førligheden.

Øvrige bemærkninger relateret til det tekniske område og fritids- og kulturområdet.

Ældrerådet kan ikke acceptere en forringelse af serviceniveauet – og slet ikke når den går udover øen geografisk – det er trods alt kun ca. 1/3 -1/2 øens befolkning som bor i Rønne.

Det gælder f.eks. borgerservice, biblioteker, foreningsliv, selvejende institutioner, lokaletilskud, kollektiv trafik, grønne områder, offentlige toiletter mv.

Konkrete emner

- Generelt er vedligeholdelsen af vejbelægninger under ønskeligt niveau.
- Cykelstierne er flere steder af en beskaffenhed som nærmest tvinger cyklisterne ud på vejens kørebaner.
- Kollektiv trafik er på så lavt niveau, at man har svært ved at "sælge varen".
- Fodgængerfelter mangler mange steder – herunder også ved rundkørsler og f. eks. også ved de grønne områder.
- Belysning på Ringvejen.
- I tilknytning til stier og cykelveje mangler hvilesteder incl. toiletter med jævne mellemrum.
- Offentlige toiletter mange steder – det kan heller ikke være rimeligt at man nedlægger toiletter grundet hærværk

Erik A. Larsen

Formand for Bornholms Ældreråd

Høringssvar fra Folkeoplysningsudvalget

Vedr. sparekatalog og budget 2026

Til sparekataloget har udvalget følgende bemærkninger

FKLU-21-01 Reduktion af driftstilskud til selvejende idræts- og svømmehaller

Folkeoplysningsudvalget kan ikke anbefale den, forholdsvis lille besparelse, idet der er stigende omkostninger. Det vil forringe servicen og gå ud over folkesundheden.

FKLU-21-02 Reduktion af medlemstilskudspuljen

Udvalget anser stadig dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. I budget 2024 blev puljen skåret med 100 t. kr. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter. Samtidig vil der komme en påvirkning af mulighederne for medlemmer at deltage i foreningsaktiviteter. Udvalget fraråder forslaget.

FKLU-21-05 Bortfald af sommerferieaktiviteter for børn

Forslaget frarådes, da det vil have store konsekvenser for børn og unges trivsel bredt på øen. Initiativet er i sin nuværende form en stor succes med stor tilslutning, og det vil derved have indvirkning på mange borgere og øen som helhed.

FKLU-22-1a-e (Biblioteker)

Udvalget fraråder spareforslagene da det vil ramme lokalsamfundene og indskrænke borgernes adgang til søge viden og låne bøger. Lukning af filialer vil minimere mulighederne for at deltage i kulturelle aktiviteter.

NMPU-55-05 Lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo

Udvalget fraråder forslaget. Udvalget anbefaler, at det sikres, at der findes et varmtvandsbassin på Bornholm af hensyn til de sårbare brugergrupper. Man bør derfor ikke lukke Sønderbo Varmtvandsbassin, inden der er afsøgt muligheder for et alternativ, da der pt. ikke findes andre egnede varmtvandsbassiner på Bornholm.

NMPU-55-10 Lukning af svømmebadet på Søndermarksskolen

Forslaget frarådes. Udvalget er bekymret for, om de aktiviteter, der afvikles i svømmesalen kan rummes i Rønne Svømmehal. Folkeoplysningsudvalget mener ikke, at en besparelse på 100.000 kr. årligt, står på mål med de konsekvenser spareforslaget medfører for brugerne.

Administrationen er ikke en del af høringssvaret.

De administrative medlemmer af Handicaprådet og de 2 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen er ikke en del af nedenstående høringssvar.

Handicaprådet høringssvar om forslag til besparelser i budget 2026.

DH har i Handicaprådet igen i år drøftet det administrative sparekatalog, og endnu en gang må vi på det kraftigste advare mod nogle af besparelserne.

Vi vil igen opfordre til, at der fra politikerne tænkes i nogle langsigtede løsninger for den samlede økonomi. Løsninger som er realistiske og indenfor den økonomiske formåen fremfor mere tilfældige løsninger med skiftende politiske flertal.

Igennem en lang årrække har man valgt mindre eller større besparelser på henholdsvis børn, unge, handicappede og ældre, hvor konsekvenserne for disse grupper er utryghed, usikkerhed, uro, dårlig livskvalitet og manglende omsorg. Det koster både menneskeligt og økonomisk.

Vi opfordrer til, at der fra politisk side også kigges nærmere på den kommunale administration med både økonomiske og arbejdsmiljø briller på. Blandt andet med fokus på, om organisationsændringerne medfører en ændring til det bedre for begge områder.

En stor del af de foreslåede besparelser i det administrative katalog er gengangere, som hidtil er afvist af kommunalbestyrelsen. Nogle forslag går igen år efter år og skaber blot uro og frustration blandt borgere, brugere og medarbejdere.

Det bekymrer at se flere forslag som rammebesparelser, hvor konsekvenserne ikke er kendte og ansvaret lægges fra politikere til medarbejdere.

Handicaprådet vil appellere til alle kommunalbestyrelsens medlemmer om at samarbejde om et fælles budget 2026. Vi tror, at det kunne være et godt grundlag for en ny kommunalbestyrelse at arbejde ud fra.

Vi har valgt at lave en liste med numrene på en række forslag, som vi finder meget bekymrende.

Forslag som bør afvises.

Forslag som fx berører forebyggelse, tidlige indsatser, tværgående løsninger, inddragelse af borgere og brugere via forskellige råd, beskæring af socialpsykiatrien.

Forslag som rammer med en social skævhed.

De uddybende beskrivelser for hvert nummer findes i budgetmaterialet, så dem har vi udeladt her.

Børn og Familie: 12-02, 12-06, 12-07, 12-08,

Undervisning: 13-02, 13-07, 13-09, 13-11

Ældre: 31-01, 31-02

Psykatri og Handicap: 32-01, 32-02, 32-03, 32-04, 32-06, 32-07, 32-08, 32-12

Sundhed, CSO: 33-04, 33-06

Sundhed, CJUUD: 33-10, 33-11

Uddannelse og Beskæftigelse: 41-04

Kultur og Fritid: 21-05

Ejendomme og Service: 55-01, 55-05

Kollektiv Trafik: 57-01

Politikere: 64-01

Med håbefuldst hilsen fra Handicaprådet

Høringssvar til Budget 2026 – Idrættens Videns- og Kompetenceråd, 13.08.2025

FKLU-21-01 – Reduktion af driftstilskud til selvejende idræts- og svømmehaller

Forslaget frarådes, da de selvejende haller, grundet stigende energipriser, har forhøjede omkostninger. En besparelse vil derfor påvirke de selvejende haller drift. Forslaget vil medføre, at hallerne skal finde økonomien andre steder, såsom besparelse på medarbejdere, samt nedjustering af serviceniveau, aktiviteter og åbningstider. En besparelse vil derved reducere motivationen for de frivillige kræfter i de bornholmske foreninger.

FKLU-21-02 – Reduktion af medlemstilskudspuljen

Forslaget frarådes på det kraftigste. Rådet anser dette forslag som en væsentligt økonomisk påvirkning af foreningers virke på Bornholm. Forslaget vil have indvirkning på kontingentstrukturen, hvori det vil blive dyrere at deltage i aktiviteter. Samtidig vil der komme en påvirkning af medlemmernes muligheder for at deltage i foreningsaktiviteter. Det frygtes at forslaget vil ramme skævt ift. foreningernes medlemmer, hvor det vil være de økonomisk sårbare medlemmer, der vil blive hårdest ramt.

FKLU-21-05 – Bortfald af sommerferieaktiviteter til børn

Forslaget frarådes på det kraftigste, da det vil have store konsekvenser for børn og unges trivsel bredt på øen henover ferieperioden.

Initiativet er i sin nuværende form en stor succes med stor tilslutning og flere udsolgte aktiviteter, og det vil derved have indvirken på mange borgere og øen som helhed, især udsatte børn og unge.

Tilbuddet giver børn og unge muligheder for at afprøve nye og forskellige aktiviteter, hvilket kan resultere i efterfølgende medlemskab i en forening.

NMPU-55-10 (FKLU-59-01) – Lukning af svømmebassinet på Søndermarksskolen

Forslaget frarådes. De aktiviteter, der afvikles i svømmesalen kan umiddelbart ikke rummes i andre faciliteter i Rønne. Idrættens Videns- og Kompetenceråd mener, at en besparelse på 100.000 kr. årligt ikke står mål med lukningens konsekvenser.

NMPU-55-05 – Lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo

Forslaget frarådes. De aktiviteter, der afvikles i varmtvandsbassinet kan ikke rummes i andre faciliteter på øen.

NMPU-55-07 – Nedlukning af 13 udvalgte offentlige toiletter

Rådet udtrykker bekymring for, at det vil have konsekvenser for outdoor-aktiviteter på øen.

Administrationen har ikke deltaget ved ovenstående høringssvar.

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

13. august 2025

Bemærkninger fra HovedMED til budgetforslag 2026

HovedMED har afholdt møde den 13. august 2025 og har følgende bemærkninger:

HovedMED anerkender de svære rammebetingelser, vi som kommune har, og den vanskelige opgave kommunalbestyrelsen har med at lægge et budget i balance.

Processen med at finde spareforslag år efter år er meget tidskrævende, skaber usikkerhed, støj og uro, og påvirker alle medarbejderes trivsel. Desuden beslaglægger arbejdet med de årlige budgetter uhensigtsmæssigt mange ressourcer flere steder i organisationen, som kunne være brugt på at løse vores kerneopgaver.

Derfor opfordrer HovedMED kommunalbestyrelsen til at fastholde den retning og beslutning, som økonomiudvalget traf den 19. februar: at der lægges et budget med et langsigtet perspektiv, der sikrer en bæredygtig økonomisk udvikling og mulighed for vækst på øen, samt at kommunens drift og udvikling sikres på både kort og lang sigt.

Det ligger HovedMED på sinde, at der med budgettet sikres en god overlevering til en ny kommunalbestyrelse, så den får de bedst mulige økonomiske rammebetingelser for en ny periode.

HovedMED vil gøre opmærksom på, at budgetforslagene rammer hele organisationen bredt, og at mange af besparelserne inkluderer serviceforringelser for borgere og for organisationen, som for eksempel:

- Trivselslinjen bidrager til at forebygge mistrivsel og stress. Sygefraværet er højt i BRK, og der er iværksat en sygefraværsindsats i 2025–2028 med henblik på at reducere sygefraværet. Det vil have en negativ effekt på arbejdet med at nedbringe sygefraværet, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at vedtage spareforslaget om at nedlægge Trivselslinjen.
- Der foreslås besparelser på basisforpligtigheder, som for eksempel rengøring. Niveauet er allerede på et minimum mange steder.
- De borgerrettede serviceforringelser vil have den afledte konsekvens, at mængden af klager til kommunens medarbejdere og ledere øges, hvilket vil påvirke arbejdsglæde og trivsel samt give ekstra opgaver i en i forvejen travl arbejdsdag.
- Besparelser i de tværgående understøttende funktioner medfører, at opgaverne flytter til de enkelte centre, hvor der ikke er den nødvendige ekspertise og de nødvendige ressourcer til at løfte opgaverne.

- Derudover er HovedMED bekymret for, at der besluttet besparelser, for eksempel ved brug af AI og andre tekniske hjælpemidler, inden disse løsninger er fuldt implementeret.
- En konsekvens af en organisation, der kontinuerligt skal spare, kan være, at det bliver vanskeligere at få succes med tværgående projekter i organisationen, som for eksempel indsatserne "En fremtid på fuldtid" og "Nedbringelse af sygefravær".

HovedMED vil afslutningsvis gøre opmærksom på, at kommunens samlede muligheder for at fastholde og tiltrække nye medarbejdere og ledere forringes — især i en tid, hvor der er hård konkurrence om arbejdskraft kommunerne imellem.

Venlig hilsen

HovedMED i Bornholms Regionskommune

Bornholms Regionskommune
Center for Børn og Læring
Udvikling, Koordinering og
Rådgivning
+45 56 92 42 00
bl@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. august 2025

Kommentarer til budgetforslag 2026 CenterMED-udvalget i Center for Børn og Læring

Hermed kommentarer til budgetforslag 2026 fra CenterMED udvalget i Center for Børn og Læring.
Behandlet på CenterMED møde d. 12 august 2025

CenterMED ønsker indledningsvis at fremhæve at spareforslag, der indeholder lukninger af afdelinger, omroking, nedskæringer eller anden strukturændring har betydning arbejdsmiljøet.

Besparelsesforslagene vil generelt få en konsekvens for personalenormeringen, hvilket med stor sandsynlighed vil få betydning personalets trivsel og arbejdsmiljø og kan vanskeliggøre mulighederne for at løse opgaverne.

Indsendt på vegne af CenterMED i Center for Børn og Læring

Fg. formand for CenterMED Pia Tofte

Pia Laub Tofte
skoleleder

Center for Børn og Læring
Paradisbakkeskolen
Kong Gustafsvej 10A
3730 Nexø
www.brk.dk

 Bornholms Regionskommune
www.brk.dk/privatlivspolitik

Høringssvar vedrørende Budget 2026, CenterMED i Center for Familie- og Voksenindsatser

Med dette høringssvar ønsker CenterMED for Familie- og Voksenindsatser (CFV) at kommentere overordnet på det samlede sparekatalog samt enkelte udvalgte spareforslag fra andre centre.

CenterMED i CFV har en generel bekymring for, at de forslag der præsenteres i sparekataloget, indebærer besparelser på grundlæggende kernevelfærd i en sådan grad, at der for flere forslags vedkommende er risiko for, at det vil få afsmittende effekt på opgaveløsning og udgiftspres der formodes at rykke fra ét center til et andet – særligt fra almenområdet til specialområdet.

CenterMED er bekymret for spareforslagenes effekter på CFVs medarbejderes arbejdsvilkår og trivsel. Mange oplever allerede nu at være presset på tid til opgaver samt mulighed for nødvendig kompetenceudvikling. Besparelserne i budget 2026 frygtes at sætte disse vilkår under yderligere pres.

CenterMED har derudover bemærkninger til følgende konkrete forslag:

[BSU-11-03 Reduktion i personalenormering grundet ændret tildelingsmodel](#)

+

[BSU-13-07 Ophør af tilskud til kommunale to-voksen-time](#)

CenterMED udtrykker bekymring for, at forslagene kan medføre, at de udsatte børn og unge som CFV hjælper, får mindre støtte fra almenområdet, og dermed får behov for mere støtte fra det specialiserede område.

Der er ligeledes bekymring for, at det forebyggende arbejde bliver forringet, og at der derfor er flere børn der får brug for støtte fra CFV.

Bekymringerne indebærer hermed at besparelserne kan få den betydning, at der vil komme et øget arbejdspress hos medarbejdere i CFV.

[BSU-12-04 Reduktion fra 2 til 1 årligt PREP-kursus for forældrepar](#)

Der er en fejl i spareforslaget: det rette er at besparelsen gør, at man går fra 4 til 3 kurser årligt. Beløbet passer dog.

[SSU-31-03 Reduktion af rammebudgettet på plejeboligområdet](#)

Beboere på plejecenters behov for hjælp og støtte til kommunikation er i forvejen svært at finde tid til at prioritere på plejecentrene. Dette kan potentielt flytte opgaven til Kommunikationscentret i CFV, da det må formodes, at tale-, syns- og hørekonsulenterne vil få forlængede forløb hos beboerne på plejecentrene.

[SSU-33-04 Reduktion af socialtandplejetilbuddet i Tandplejen](#)

CenterMED er bekymret for, at besparelsen har betydning for det samarbejde der er mellem tandpleje og bostøtter, samt muligheden for at yde den nødvendige støtte i forbindelse med tandlægebesøg.

[SSU-33-06 Nedlæggelse af funktionen Socialsygeplejerske](#)

CenterMED er bekymret for, at besparelsen har betydning for det samarbejde der er mellem diverse samarbejdspartner indenfor det sundhedsfaglige arbejde og bostøtter, samt muligheden for at yde den nødvendige støtte i forbindelse hermed.

SSU-33-10 Reduktion af støtte- og kontaktpersonsordningen og Værested i Rusmiddelområdet

+

SSU-33-11 Reduktion i Stof- og alkoholbehandlingen for voksne

Med disse reduktioner er der bekymring for, at målgruppen i højere grad søger mod socialpsykiatriens tilbud, og dermed lægger pres på medarbejdernes arbejdsvilkår og opgaver her. Dette medfører krav til faglige kompetencer, omhandlende misbrug, hos medarbejderne i socialpsykiatrien, som ikke har disse faglige kompetencer i dag.

Derudover er de tilbud som målgruppen vil søge mod i forvejen udfordret af pladsmangel.

NMPU – 55-05: Lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo

Dette forslag skal ses i sammenhæng med SSU – 32-13: Afskaffelse af svømmeundervisning under Aftenskolen for Specialundervisning.

NMPU-55-12 Nedjustering af rengøringsstandarden

CenterMED er bekymret for, at nedjustering af rengøring på de berørte botilbud kan påvirke medarbejdernes helbred og give øget sygefravær.

ÆR-04 Rammebesparelse som følge af tiltag i forhold til regelforenkling (statslige og egne)

CenterMED udtrykker bekymring for at der laves en besparelse forlods, uden at der er foretaget de regelforenklinger der reelt fører til tidsbesparelse. Dette vil kunne give øget arbejdspress på de administrative medarbejdere som skal udføre samme opgaver som før, indtil regler, procedurer og love ændres.

Udvidelsesforslag:

BSU-13-50 Oprettelse af lokalt behandlings- og specialundervisningstilbud

Det præciseres at der vil blive tilknyttet hvad der svarer til to fuldtidsstillinger i tilbuddet, men at det i praksis vil blive fordelt på 4-5 medarbejdere som fortsat er ansat i Center for Familie- og Voksenindsatser.

ØKU-66-50 Investering af fysisk sikkerhed i kommunens bygninger og adgange

CenterMED undrer sig over at Ullasvej 23 er ikke nævnt.

Medarbejderne her oplever i dag gene ved at skulle lukke borgere ind, sammen med at der ikke er ventefaciliteter til disse.

NOTAT

Modtagere:

oep-budget@brk.dk

Bornholms Regionskommune
Center for Job, Uddannelse, Unge
og Digitalisering
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

CenterMED 14. august 2025

Kommentering af materiale vedr. budget 2026 – CenterMED for Job, Uddannelse, Unge og Digitalisering

BSU-12-02 Reduktion i familiebehandling

Allerede nu er der ventetid på familiebehandling. Med forslagets vedtagelse må det forventes at ventetiden bliver længere. Når en kommune har truffet en afgørelse og bevilliget familiebehandling, skal behandlingen iværksættes senest 4 uger efter.

Da myndighedsindsatsen er pålagt at iværksætte indsatser, herunder familiebehandling, straks (i praksis max. 4 uger, jfr. Ankestyrelsens vejledende udtalelser) efter at den faglige vurdering har peget på et behov herfor, kan der ligeledes være en risiko for at kommunen bliver nødsaget til at købe indsatsen via "eksterne" leverandører – altså ikke in house – hvilket kan risikere at være dyrere indsats end den indsats, som kommunen selv ville have kunnet iværksætte med en tilstrækkelig prioritering til interne indsatser.

BSU-12-06 Besparelse på forebyggelse vedr. familierådgivning

BSU-12-07 Besparelse på forebyggelse vedr. SSP

BSU-12-08 Besparelse på forebyggelse vedr. gadeplan

Disse 3 besparelser kan få den effekt, at, primært de unge ikke får den støtte og hjælp de har brug for, og dermed ikke opdages i tide ift. den rette indsats. Det kan få den betydning, at når medarbejdere i CJUUD møder de unge, så er de dårligere end hvis de var opdaget tidligere eller havde fået den rette støtte/indsats tidligere. Opgaven bliver dermed vanskeligere for medarbejderne og vejen til uddannelse og/eller job for den unge mere udfordret.

BSU-12-09 Besparelse på vakante stillinger i 2026

Forslaget er stillet af Center for Familie og Voksenindsats og må være rettet mod dette center:

I forhold til CJUUD vil der være tale om en uforholdsmæssig stor besparelse på Ungeporten myndighed og en døgninstitution som Ungehuset/Ungekonsulenter. I forvejen har Ungehuset en besparelse på kr. 70.000 ved vakante stillinger som følge af genopretningsplan. Der er i forvejen venteliste til ungekonsulenter så en yderligere besparelse kan medføre, at der skal gå helt op til ½ år før en stilling kan genbesættes og besparelsen er hjemtaget.

BSU-13-07 Ophør af tilskud til kommunale to-voksen-timer

Der vil på sigt være en øget risiko for at flere elever oplever udfordringer med at gennemføre grundskolen og opnå mulighed for at fortsætte på en ungdomsuddannelse. Forslaget vil reelt forringe mulighederne væsentligt for at understøtte skolernes opgave med inklusion i, og dermed øge risikoen for samme udfordringer som anført under BSU-12-06 m.fl.

SSU-32-07 Rammebesparelse på aktivitets- og samværstilbud

I forhold til CJUUD er det ikke belyst hvilke konsekvenser dette evt. måtte få i forhold til Sandemandsgården.

SSU-32-14 Besparelse på ledelse ved sammenlægning af Kommunikationscentret med anden afdeling i BRK

Kræver nærmere afdækning ift hvor der vil være en synergi ved en sammenlægning, da der er tale om både et tilbud og en myndighedsfunktion.

SSU-33-04 Reduktion af socialtandplejetilbuddet i Tandplejen

SSU-33-06 Nedlæggelse af funktionen Socialsygeplejerske

Begge disse forslag rammer de mest sårbare borgere, som BSU-12-06/07/08, er risikoen, at 'tabe' nogle borgere, som ikke vil få så let adgang til den støtte/pleje/hjælp de har brug for, hvilket (for dem i forløb hos CJUUD) vil forlænge deres tid på offentlig forsørgelse.

NMPU-55-05 Lukning af varmvandsbassinet på Sønderbo

Varmtvandsbassinet benyttes i CJUUD, som et tilbud til den borgergruppe, som står udenfor arbejdsmarkedet på baggrund af en kronisk smerteproblematik eller kropslige spændinger, der er udløst af en belastningsreaktion. En lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo, vil betyde at denne borgergruppe vil mangle et vigtigt redskab, til at håndtere disse problematikker. Varmtvandsbassinet benyttes ofte, som led i borgerens jobafklaring samt som paralelindsats til jobpraktik, for at styrke borgerens evne til at vende tilbage til arbejdsmarkedet fx vedr. smertehåndtering.

ØKU-64-02 Reduktion af valgsteder fra 9 til 4

Forslaget om at reducere antallet af valgsteder fra 9 til 4 forventes at medføre en besparelse på administrationen svarende til 84.000 kr./årligt. For nuværende anvendes kommunens valgbus til at øge valgdeltagelsen blandt borgere i lokalområder uden valgsted. Hvis nedlæggelsen af 5 valgsteder medfører en beslutning i valgbestyrelsen om øget anvendelse af valgbussen, vil det medføre et øget ressourceforbrug, som reducere den besparelse som spareforslaget angiver.

ØKU-65-02 Nedlæggelse af trivselslinjen

En besparelse på denne har risiko for at øge sygefraværet i kommunen, og dermed også risikere, at forhøje udgifterne til sygedagpenge i CJUUD, ved flere og længerevarende sygedagpengeforløb.

Generelt

CenterMED skal anføre en generel bekymring for mødet mellem medarbejder og borger vedrørende de områder som bliver berørt af serviceforringelser, hvilket alt andet lige vil medføre en mere udfordret arbejdssituation med øgede følelsesmæssige krav på områder hvor dette i forvejen er en udfordring.

Det er derfor vigtigt at det ikke er medarbejderne alene som skal "stå på mål" for dette, men at det er en fælles opgave mellem politikere, ledere og medarbejdere.

CenterMED skal ligeledes udtrykke en generel bekymring for de forslag som indregner et provenu ved indførelse af automatisering/AI eller generelle afbureaukratiseringstiltag inden disse rent faktisk er implementeret og en effektivisering konstateret. Som minimum bør disse forslag omsættes til konkrete projekter med klare effektmål, som dermed kan følges.

På vegne af CenterMED i Center for Job, Uddannelse, Unge og Digitalisering

Allan Westh
Formand

Henrik Markmann-Hansen
Næstformand

20. august 2025

Kommentering af materiale vedr. budget 2026 fra CenterMED for Miljø, Plan og Kultur

CenterMED i Miljø, Plan og Kultur har drøftet de fremlagte spareforslag og peger på, at flere af dem kan få væsentlige konsekvenser for arbejdsmiljø, trivsel og kvaliteten i opgaveløsningen. Besparelserne risikerer at øge presset på medarbejderne og på sigt skabe større udgifter gennem øget sygefravær og behov for ekstra indsatser.

Vi har bemærkninger til følgende spareforslag:

NMPU-55-11 Reduceret bygningsvedligehold

CenterMED udtrykker bekymring for de arbejdsmiljømæssige konsekvenser. Allerede i dag er der problemer med utætte vinduer, gamle gulvtæpper med allergirisiko og klager om skimmelsvamp. En yderligere reduktion vil forværre forholdene og øge risikoen for sygdom og fravær.

NMPU-55-12 Nedjustering af rengøringsstandarden

Medarbejderne oplever allerede rengøringsniveauet som et minimum. På biblioteksområdet modtages flere borgerklager, især vedrørende toiletter. Dette skaber ubehag og utilfredshed, og en nedjustering vil efter CenterMEDs vurdering være uforenelig med et forsvarligt arbejdsmiljø og en tilfredsstillende borgerbetjening.

ØKU-61-01 Rammebesparelse i de centrale økonomi- og personalefunktioner, adm.

Færre ressourcer i de centrale funktioner øger risikoen for fejl og vil presse medarbejderne yderligere, da opgaverne blot flyttes til de enkelte centre, hvor der mangler både ekspertise og ressourcer. Besparelser i de tværgående funktioner ender med at skabe nye udgifter og et større pres på medarbejderne decentralt. Det påpeges desuden, at BOFA og BRK har indgået en *service level agreement*, som kommer i spil, hvis kvaliteten falder for meget som følge af besparelsen. Hvis BRK ikke kan leve op til det aftalte serviceniveau kan det kræve en genforhandling af aftalen, og BRK risikerer et tab af indtægt.

ØKU-65-01 Besparelse på administration

Når dagsordenskrivere og -samlere i højere grad må sidde alene uden mulighed for rettidig bistand, øges presset på den enkelte medarbejder, lige som det vil betyde skubbede sagsprocesser og sagsgange.

ØKU-65-02 Nedlæggelse af trivselslinjen

En nedlæggelse af Trivselslinjen vil være et skridt i den forkerte retning i forhold til at nedbringe sygefraværet. Trivselslinjen bidrager i dag til at forebygge mistrivsel og stress, og dens bortfald vil svække indsatsen mod det høje sygefravær i BRK.

Derudover vurderes det, at nedlæggelsen kan føre til øgede udgifter decentralt, bl.a. i form af flere psykologforløb og andre tiltag, som de enkelte centre selv må finansiere. Dermed kan besparelsen samlet set vise sig at være kortsigtet og fordyrende.

TVÆR-01 Langsigtet omstilling ved hjælp af velfærdsteknologi og digitalisering

TVÆR-02 Tværgående tilgang til digitalisering af administrative funktioner

CenterMED anerkender ambitionen om øget digitalisering, men udtrykker bekymring for, at der forventes gevinster uden de nødvendige investeringer. Når midlerne fjernes, inden løsningerne er på plads, lægges et øget pres på medarbejderne, som allerede oplever mangel på tid og ressourcer. Det kan forringe arbejdsmiljøet og skabe frustration, fordi ønsket om at arbejde mere digitalt ikke følges af tilstrækkelig understøttelse fra it-funktionen.

TVÆR-04 Rammebesparelse som følge af tiltag i forhold til regelforenkling (statslige og egne)

CenterMED bemærker, at statslige regelforenklinger i praksis ofte betyder, at opgaver flyttes fra staten til kommunerne. Erfaringen er derfor, at kommunerne får flere opgaver snarere end færre. En rammebesparelse på dette grundlag risikerer at øge presset på medarbejderne og dermed forringe arbejdsmiljøet, samtidig med at opgaveløsningen svækkes.

Venlig hilsen

Louise Lyng Bojesen
Formand

CenterMED Sundhed og Omsorg 18. august 2025

CenterMED udtaler:

CenterMed ser med betydelig bekymring på hovedparten af de fremlagte spareforslag, såfremt de realiseres. En gennemførelse vil uundgåeligt medføre en markant serviceforringelse for borgerne og risikerer samtidig at svække kvaliteten af de ydelser, som borgerne med rette kan forvente. Dette gælder også de spareforslag, der er udarbejdet af CSO.

Hertil kommer, at forslagene ikke alene vil få konsekvenser for borgerne, men også for medarbejdernes arbejdsforhold. Strammere rammer og færre ressourcer vil skabe et mere presset arbejdsmiljø, hvilket kan gøre det vanskeligere for medarbejderne at fastholde den høje faglige standard og sikre den nære relation til borgerne, som er kendetegnende for vores indsats.

CenterMED for Sundhed og Omsorg ser, at størstedelen af spareforslagene vedr. bevilling 32 Psykiatri og Handicap kan betyde, at borgerne får behov for hjælp fra andre centre/områder, herunder hjemmepleje, sygepleje og afdeling Hjælpemidler og Genoptræning m.m. Det kan betyde et yderligere pres på området og dermed også på medarbejderne. Der er en særlig bekymring omkring forslag SSU-32-14 som omhandler besparelse på ledelse. Det kan give bekymring for ledelsesspændet i de afdelinger, som skal overtage opgaverne.

I forhold til besparelser på rusmiddelområdet er bekymringen, at det kan give øget belastning på øvrige medarbejdere, som kommer i hjemmet, herunder f.eks. hjemmeplejen.

Vedr. NMPU 55-12: CenterMED finder ikke forslaget er gangbart hygiejnemæssigt – idet forslaget kan resultere i øget smitterisiko blandt både beboere, pårørende og medarbejdere.

ØK-61-01 En besparelse på økonomi og personalefunktioner centralt, vil øge administrationspresset ude i centrene.

ØK-61-02: En nedlæggelse af trivselslinjen, vil kunne bringe trivslen blandt medarbejderne i fare, da trivselslinjen i storgrad bliver brugt i Center for Sundhed og Omsorg, både forebyggende og ved udfordringer med bl.a. stres. Besparelsen ses heller befordrende i relation til sygefraværbesparelsen, som blev lagt ud over alle centre i 2025.

TVÆR-01 og Tvær-02: CenterMED for Sundhed og Omsorg ser positivt på, at man kigger på langsigtede strategier vedr. velfærdsteknologi, men ser med bekymring på, hvordan det implementeres og finansieres.”

Kommentering vedr. budget 2026.

CenterMED for Trafik, Ejendomme og Drift har på sit møde den 03.07.2025 drøftet spareforslagene vedr. budget 2026.

CenterMed har følgende kommentarer til spareforslagene vedr. budget 2026:

SSU-32-03 Midtpunktet ferielukket 2 uger i sommerferien

BSU-11-01 Gentækning af 0-6 årsområdet, herunder reduktion i antallet af børnehuse

BSU-13-05 Lukning af ungdomsskoleaktiviteter i Klemensker

FKLU-22-01a Rønne, Nexø, Allinge bibeholdes. Gudhjem og Svaneke flytter til nye adresser. Afhentning sted: Aakirkeby og Hasle

FKLU-22-01b Biblioteker Rønne, Nexø, Gudhjem, Svaneke (Gudhjem og Svaneke på nye adresser). Afhentningssteder: Allinge, Aakirkeby, Hasle.

FKLU-22-01c Rønne og Nexø bibeholdes. Afhentningssteder: Allinge, Aakirkeby, Hasle, Svaneke og Gudhjem (to sidste på nye adresser)

FKLU-22-01d Rønne og Nexø består. Aakirkeby bliver afhentningssted. Resten af filialerne lukkes og Ungdomsskolen i Klemensker bliver nyt afhentningssted.

FKLU-59-01 Lukning af svømmebassinet på Søndermarksskolen.

Hvis et af overstående besparelsesforslag kommer til at indgå i budget 2026, vil det få personalemæssige konsekvenser for personalet i Rengøringservice, da vi går ud fra, at de pågældende bygninger lukkes ned, og der derfor ikke skal gøres rent.

SSU-33-03 Samling og reduktion af dagcenterpladser i Sønderbo

Forslaget vil få betydning for DeViKa, som leverer mad og serviceydelser til dagcentrene i Nexø og Rønne. Det vil derfor få personalemæssige konsekvenser for DeViKa, hvis der forsvinder dagcenterpladser begge steder.

ØKU-61-02 Udvikling og effektivisering af kommunens indkøbspraksis

Forslaget vil få betydning, hvis der i rammebesparelsen ikke tages højde for, hvem som ikke benytter indkøbsaftalerne, og "køber stort ind". Der beskrives tillige, at man vil ændre praksis, men det er ikke beskrevet, hvordan man vil implementere og sikre dette. Kun at det er en tværgående besparelse.

ØKU-65-02 Nedlæggelse af trivselspuljen

I forhold til det arbejde, der er igangsat med at nedbringe sygefraværet i BRK, er det ærgerligt, hvis Trivselspuljen ikke prioriteres, da man med en tidlig indsats kan forebygge stress og derved fastholde medarbejderen til arbejdspladsen.

NMPU 52-01 Besparelse på naturforvaltning

NMPU 52-02 Besparelse på stranddrift

NMPU 55-07 Nedlukning af 13 udvalgte offentlige toiletter

Ovenstående forslag vil medføre en reduktion på ca. 1,5 årsværk for Vej, park og anlæg.

Trivslen på arbejdspladsen kan være dalende, hvis der ikke er mulighed for at udføre arbejdet tilfredsstillende.

Der gøres endvidere opmærksom på, at flere af spareforslagene ikke harmonerer med det politiske ønske om at tiltrække flere helårsturister til Bornholm.

Endelig er der bekymring i forhold til besparelse på køreplaner i BAT, da der tidligere er foretaget besparelser i Genopretningsplanen.

18. august 2025

Kommentarer til forslagene til budget 2026 fra CenterMED i Økonomi og Personale

CenterMED har på møde den 13. august 2025 drøftet forslag til budget 2026 og har nedenstående bemærkninger.

Generelt er CenterMED bekymret for konsekvenserne af besparelser på de tværgående understøttende funktioner i kommunen – ikke kun i eget center, men også de andre understøttende funktioner - da vi allerede mærker betydningen af tidligere års besparelser. Når der sker besparelser på disse områder, betyder det oftest at opgaverne flytter ud i organisationen, da det er opgaver som fortsat skal løses og som ikke kan bortfalde.

Sådanne besparelser står desuden i modsætning til KL's og de fem chefforeningers fælles publikation "*Fundament for velfærden – pejlemærker for stabs- og støttefunktioner*", hvor der netop peges på betydningen af stærke og velfungerende understøttende funktioner som forudsætning for kernevelfærden.

I forhold til besparelser i Økonomi og Personale gør CenterMED opmærksom på, at medarbejderstaben er reduceret med 20 pct. gennem årene, og at det betyder ringere understøttelse af centrene fra vores side. Det bliver jævnligt bemærket af organisationen.

Ud over at understøtte centrene har Økonomi og Personale også selvstændige ansvarsområder. Vi skal sikre, at kommunen overholder gældende lovgivning, retningslinjer og fælleskommunale aftaler på økonomi- og personaleområdet. Det kan eksempelvis være at gennemføre lovpligtige udbudsprocesser, at sikre korrekt håndtering af ansættelser og fratrædelser i overensstemmelse med gældende regler, eller at udarbejde budgetprognoser og økonomirapporter, der giver et retvisende grundlag for politiske beslutninger. Der har gennem årene været stigende opgavepres på de selvstændige ansvarsområder med større krav om dokumentation, indberetninger, systemimplementering, digitalisering mv.

CenterMED er derudover bekymret for, hvad spareforslagene betyder for BRK som attraktiv arbejdsplads, og for den generelle trivsel, sygefravær, rekruttering og fastholdelse i BRK.

NOTAT

Modtagere:
Kommunalbestyrelsen

Bornholms Regionskommune
Staben
Staben@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

12. august 2025

Bemærkninger fra StabsMED til budgetforslag 2026

StabsMED har afholdt møde den 12. august 2025 og har følgende bemærkninger:

Administrationsanalysen har vist, at Staben er bemanded på et lavere niveau sammenlignet med tilsvarende administrative funktioner i sammenlignelige kommuner. Dette billede stemmer overens med vores erfaringer i hverdagen. Over de seneste år er der blevet reduceret i personalet – senest med 3 stillinger i forbindelse med budget 2025, 2,5 stillinger ved budget 2024 og 2 stillinger (Udvikling og Plan) i 2023.

Det betyder dels, at der i forvejen er begrænsede ressourcer til udviklingsdagsordener og analyser, som administrationsanalysen tillige viser og dels, at Staben ikke har kapacitet til at imødekomme behovet for understøttelse af tværgående udviklingsprocesser i organisationen.

Samtidig viser både trivselsmålinger og APV'er et gennemgående tema: Ubalance mellem opgaver og tid. Dette har ført til et vedvarende og nødvendigt fokus på prioritering, effektivisering og tilpasning af arbejdsgange – men det betyder også, at der er nødt til at ske opgavebortfald ved beslutninger om besparelser.

På den baggrund vil StabsMED gerne opfordre til, at der i budgetforhandlingerne:

- Tages højde for de allerede gennemførte reduktioner i bemanningen og den nuværende belastning i Staben.
- Udvises særlig opmærksomhed omkring, at besparelsesforslaget på administration i Staben blandt andet kræver en nedlæggelse af de ikke-lovpligtige råd og nævn.
- Udvises særlig opmærksomhed omkring opprioriteringsforslaget om stillinger til opgaven med køb og salg af fast ejendom, som der ikke er tilført ressourcer til.

Venlig hilsen

StabsMED

Marianne Westergaard og Jens Kristian Pihl (formænd)
Betina Bjergsted Radovanovic Barbossa og Elise Ipsen (næstformænd)

ADHD-foreningen

Lokalafdeling Bornholm

9. august 2025

Høringssvar vedr. sparekatalog for budget 2026

ADHD-foreningen ser med dyb bekymring på mange af de foreslåede besparelser i sparekataloget for budget 2026, især dem der direkte berører borgere med ADHD eller dem, der er i tæt kontakt med mennesker med ADHD. ADHD er en kompleks neurologisk udviklingsforstyrrelse, som kræver særlig opmærksomhed og støtte i både skole-, social- og sundhedssystemet. De foreslåede besparelser risikerer at forværre den allerede udfordrende situation for disse borgere og deres familier.

I Danmark vurderes det, at mellem 3-5% af børn opfylder kriterierne for en ADHD-diagnose. For voksne anslås det, at 1-3% har ADHD, og op mod 70% af disse voksne står uden for arbejdsstyrken. Desuden er 44,4% af 18-årige med ADHD ikke i gang med en ungdomsuddannelse. For mange af disse mennesker er den nødvendige støtte afgørende for deres evne til at deltage aktivt i samfundet.

Vi har følgende overordnede kommentarer til spareforslagene inden for disse områder:

Børne- og skoleudvalget (BSU):

- BSU-11-01 Gentænkning af 0-6 års området
- BSU-12-01 Udvidelse til specialiseret børne- og ungehjem på løvstikken med 3-5 pladser
- BSU-12-02 Reduktion i familiebehandling
- BSU-12-06 Besparelse på forebyggelse vedr. familierådgivning (barnets lov)
- BSU-12-07 Besparelse på forebyggelse vedr. SSP
- BSU-12-08 Besparelse på forebyggelse vedr. gadeplan
- BSU-12-09 Besparelse på vakante stillinger i 2026
- BSU-13-02 Gentænkning og effektivisering af ressource-team og udgående skolekonsulenter
- BSU-13-07 Ophør af tilskud til kommunale to-voksen-timer
- BSU-13-11 To ekstra lukkedage pr. år i de almene folkeskolars SFO'er

Disse besparelser vil have en direkte negativ indvirkning på børn og unge med ADHD, som allerede er i en udsat position. Reduktioner i inklusions- og ressource-teamet samt ophør af puljer til inklusionsprojekter vil svække den nødvendige støtte, som børn med ADHD har brug for i skolen. Manglende inklusion og tilpasning af læringsmiljøet kan føre til øget skolefravær, mistrivsel og i værste fald skolefrafald. En reduktion i forebyggende indsatser og familiebehandling vil yderligere belaste familier, som ofte allerede kæmper med komplekse udfordringer i hverdagen. Vedr. udvidelse af pladser i løvstikken er det vigtigt at sikre, at der er de fornødne kompetencer i specialskoletilbuddene til at løfte opgaven.

ADHD-foreningen ønsker også at gøre opmærksom på, at kommunen jf. Barnets Lov skal sikre, at barnet får en plads i et dagtilbud, der kan imødekomme barnets behov for støtte og trivsel. Hvis behovet ikke kan dækkes i et almindeligt dagtilbud, har kommunen pligt til at tilbyde:

- Specialpædagogisk bistand, fx støttepædagog, mindre grupper, særlige aktiviteter

ADHD-foreningen

Lokalafdeling Bornholm

- Et specialiseret dagtilbud eller plads i specialgruppe
- Kommunen skal tilbyde et undervisningsmiljø, der giver barnet mulighed for at lære og trives
- Hvis barnet ikke kan rummes i almen undervisning skal der iværksættes specialundervisning
- Kommunen har pligt til at tilbyde et skoletilbud, hvor barnets behov bliver bedst mødt. Beslutning om skoletilbud skal tage udgangspunkt i barnets tarv, ikke kommunens økonomi

Støtten skal være tilpasset barnets behov, og indsatsen skal løbende evalueres.

Social- og sundhedsudvalget (SSU):

- SSU-32-03 Midtpunktet ferielukket 2 uger i sommerferien
- SSU-32-04 Opsigelse af abonnementet "Lær at tackle"
- SSU-33-06 Nedlæggelse af funktionen Socialsygeplejerske
- SSU-33-10 Reduktion af støtte- og kontaktpersonsordningen og Værested i Rusmiddelområdet
- SSU-33-11 Reduktion i Stof- og alkoholbehandlingen for voksne

Besparelser inden for psykiatri- og handicapområdet vil få alvorlige konsekvenser for personer med ADHD, der ofte har brug for vedvarende støtte og kontakt med det sociale system. Lukning af aktivitets- og samværstilbud samt reduktioner i socialpædagogisk støtte vil isolere disse borgere yderligere, øge risikoen for social marginalisering og forværre deres mentale helbred. Reduktioner inden for rusmiddelområdet kan have særlig alvorlige konsekvenser, da personer med ADHD har en højere risiko for at udvikle misbrugsproblemer, og en mindsket indsats vil kunne føre til flere alvorlige sociale og sundhedsmæssige udfordringer. Mennesker med ADHD som har udviklet et misbrug, vil have behov for væsentlig mere specialiseret støtte for at komme ud af misbruget.

Generelt ser vi med bekymring på, at det er de mest udsatte borgere, der vil blive påvirket mest af de foreslåede besparelser. Vi kan også være bekymrede for, at besparelserne vil medføre yderligere udgifter og negative konsekvenser på andre områder.

Fritids- kultur- og lokalsamfundsudvalget (FKLU):

- FKLU-21-05 Bortfald af sommerferieaktiviteter for børn og unge

Mange børn med ADHD har brug for strukturerede aktiviteter for at trives, især i ferieperioderne, hvor skolesystemets rammer ikke er til stede. Bortfaldet af sommerferieaktiviteter vil for mange familier være et stort tab og kan føre til øget mistrivsel blandt disse børn. Manglende aktiviteter kan også øge risikoen for, at disse børn udvikler adfærdsmæssige udfordringer, der kan blive svære at håndtere uden den rette støtte.

Vi opfordrer på det kraftigste kommunen til at genoverveje disse spareforslag og til at fokusere på at sikre de rette støttemuligheder for borgere med ADHD. Det er afgørende, at vi som samfund investerer i trivsel,

ADHD-foreningen

Lokalafdeling Bornholm

inklusion og støtte, da det ikke blot vil sikre en bedre livskvalitet for de berørte, men også mindske behovet for mere indgribende og omkostningstunge foranstaltninger på sigt.

Kommunalbestyrelsesmedlemmerne er meget velkomne til at henvende sig til ADHD-foreningen, lokalafdeling Bornholm, for yderligere spørgsmål eller ved behov for information om ADHD. Vi indgår fortsat meget gerne i en konstruktiv dialog.

Til sidst vil vi gøre opmærksom på vigtigheden i at overholde gældende lovgivning uanset økonomisk grundlag og samtidig påpege, at Danmark (og dermed også Bornholms Regionskommune) har tilsluttet sig Handicapkonventionen og de hertil gældende regler.

Med venlig hilsen

På vegne af bestyrelsen i ADHD-foreningen lokalafdeling Bornholm

Selina Munch-Petersen

formand

Fra: Christina Gornitzka <christina.gornitzka@gmail.com>
Sendt: 20. august 2025 20:01
Til: Økonomi og Personale - Budget og indkøb. Budget
Emne: Høringssvar vedr. lukning af varmtvandsbassin Sønderbo
Vedhæftede filer: Høringssvar Bassinlukning Sønderbo.pdf

Hej med jer.

Vedhæftet Arbejdsskadeforeningens høringssvar vedr. forslag om lukning af varmtvandsbassinet på Sønderbo.

At spare 200.000 per år på at lukke varmtvandsbassin, giver omkostninger,

1. for de ældre, som mister deres førlighed ved ikke at kunne træne i varmtvandsbassinet, kommer til at koste BRK ekstra penge, for de får tidligere brug for hjemmehjælp.
2. De yngre med skader, som mister deres fysiske formåen pga. manglende varmtvandstræning og dermed ikke kan bevare deres nuværende tilknytning til arbejdsmarkedet, kommer til at koste BRK penge i overførselsindkomster.

med venlig hilsen

på bestyrelsens vegne ChrisTina Gornitzka (sekretær i ASkF)

Høringssvar vedr. forslag om lukning af Varmtvandsbassinet på Sønderbo

Bestyrelsen af Arbejdsskadeforeningen Bornholm (ASkF) vil hermed på medlemmernes vegne be' BRKs kommunalbestyrelse om **IKKE at lukke** varmtvandsbassinet (i det videre benævnt VVB) på Sønderbo.

Baggrund og begrundelse for vores høringssvar:

Arbejdsskadeforeningen er en frivillig organisation i udvikling, som har medlemmer i alle aldre (28 – 93) med fysiske, psykiske og sociale udfordringer som konsekvens af skader. Foreningen har eksisteret siden 1991 og tilbuddet om træning i VVB har været foreningens flagskib i alle årene. I løb af det sidste år er medlemstallet øget med ca. 20 % netop pga. muligheden for at træne i "vægtløs" tilstand i vandet, hvor varmen lindrer smerter og spændinger i krop og sjæl. Samværet med de andre medlemmer giver samhørighed på trods af skavanker, giver mulighed for erfaringsudveksling og er for flere af medlemmerne ugens faste holde- og højdepunkt. Til sæsonen 2025/26 har foreningen søgt BRK om udvidede bassintider for at tilgodese medlemmernes ønske om en fast plads på et svømmehold og vi kan komme af med ventelisten.

Under træningen lægges der vægt på balancetræning og bevægelighedstræning med det formål, at vedligeholde det fysiske funktionsniveau. Der arbejdes også med udholdenhedstræning for at holde konditionen i gang og derved også træne lungefunktionen. Det sociale i at træne sammen vægtes også højt og giver psykisk styrke.

- **Hvad betyder træningen i VVB helt konkret for vores medlemmer – og BRK?**

- Hos de ældre medlemmer gælder det om at bevare selvstændigheden samt uafhængigheden af offentlig hjælp i eget hjem. Her forebygger træningen i VVB.
- Hos de yngre medlemmer med en skadet fysik eller psyke gælder det om at kunne bibeholde tilknytningen til arbejdsmarkedet så længe som muligt. Her styrker træningen i VVB.
- I aldersgruppen i midten gælder det om at have fysik og social styrke til at kunne deltage i andre sociale aktiviteter for at undgå ensomhed. Her udvikler træningen i VVB

Mhp. det sidstnævnte punkt arrangerer ASkF foruden træning i VVB også sociale aktiviteter såsom foredrag, hyggeeftermiddage og udflugter.

For ASkF gælder det om, at BRKs gode tilbud som f.eks. brobyggerne til ældre, der føler sig ufrivillig ensom, kan benyttes af dem, som virkelig har brug for det. I ASkF hjælper medlemmerne hinanden med at arrangere afhentning og samkørsel til svømning i VVB, for at så mange som muligt kan deltage og have gavn af det varme vand og fællesskabet.

- **Hvad vil en lukning af varmtvandsbassinet betyde for medlemmerne – og BRK?**

- En lukning af VVB vil med sikkerhed medføre et forringet fysisk funktionsniveau hos foreningens medlemmer, således at man må frygte, **at flere af de ældre medlemmer på et tidligere tidspunkt har brug for kommunal hjælp til praktiske gøremål i hjemmet eller pers. pleje**, samt at nogle af **de yngre medlemmer får sværere at beholde deres tilknytningsgrad til arbejdsmarkedet.**
- Hos medlemmerne i den arbejdsdygtige alder, vil en lukning af varmtvandsbassinet ligeledes med sikkerhed medføre en fysisk funktionsnedsættelse, **som kan besværliggøre deres nuværende grad af tilknytning til arbejdsmarkedet - med de økonomiske udfordringer for BRK, som sagsbehandling og evt. overførselsindkomster fører med sig.**

ASkF bestyrelse kan selvfølgelig kun tale på foreningens vegne – men de nævnte forhold må også gøre sig gældende for andre foreningers medlemmer.

Lukning af varmtvandsbassinet betyder ikke kun foreningens død, men mange af foreningens medlemmer vil miste deres eneste mulighed for ugentlig træning, for alle kan træne i varmt vand og stå på eet ben, men ikke alle kan stå på eet ben på jorden - eller komme ned på en gymnastikmatte.

De private svømmehaller er ikke noget alternativ, da vandtemperatur selv i Rønne svømmehals børnebassin er for lavt, lige som vanddybden ikke er tilstrækkelig for voksne. Medlemskontingentet i ASkF ligger på 200,- DKR årligt således at ALLE har råd til at gå til træning i VVB på Sønderbo. Selv om der planlægges et VVB ved Gudhjem svømmehal (til en nuværende pris på 160,- DKR for 4 x svømning for pensionister), så er det ikke til at sammenligne med ASkFs tilbud om svømning i VVB for et årskontingent på 200,- DKR.

På bestyrelsens vegne

ChrisTina Gornitzka (sekretær)

Center for Økonomi og Personale

Mail: oep_budget@brk.dk

5. august 2025

Høringssvar fra Beboer og Pårørenderådet på Klintebo, 3720 Åkirkeby

Ved godt det måske er usædvanligt, men vi vil faktisk rose budgetforslag 2026 hvor vores område er relativt begrænset ramt af foreslåede besparelser.

Det er dog også absolut nødvendigt efter vores område efterhånden i mange år har stået model til markante og uacceptable besparelser.

I den forbindelse medsendes/vedhæftet BRK's handicappolitik som blev vedtaget i 2022 og som vi går ud fra fortsat er gældende. Med kendskab til indholdet, giver det sig selv at der ikke er muligheder/plads til besparelser på vores område, men reelt er behov for markante tilførsler af midler for at leve op til den besluttede handicap politik på Bornholm.

Vi håber og forventer ikke at der via budgetprocessen pludselig "opfindes" nye, mere eller mindre kreative spareforslag "ud af det blå"

Nedenfor er anført de bemærkninger vi har til de foreliggende spareforslag. Og særligt SSU-32-07 og SSU-32-13/NMPU-5505 forventes at blive annulleret.

Specifikke bemærkninger til spareforslag:

SSU-32-07 – rammebesparelse på aktivitets- og samværdstilbud

Salami metoden, igen igen. Der er gennemført besparelser i løbet af 2025 jf. budget 2025, så området kan absolut ikke tåle yderligere besparelser, uden det vil medføre markante forringelser hvilket må forventes at medføre yderligere psykiske udfordringer for brugerne og dermed en yderligere forøgelse af behov for samtaler med brugerne. Det vil så igen medføre at der bliver mindre tid til kerneopgaverne.

På nuværende tidspunkt kendes ikke konsekvenser af besparelser 2025, men de er der desværre og dukker løbende op.

SSU-32-01 – rammebesparelse som følge af forventede ledige pladser

Så fyld dog pladserne op! Behovet er der, men visiteringen er "ude af drift" som følge af den spareiver der lægges for dagen. Konsekvensen bliver bare at udgifter flyttes til "en anden kasse"

SSU-32-02 – besparelse på tværgående sundhedsfaglig understøttelse

Som anført blev stillingen oprettet i 2023 og som det nævnes vil en nedlæggelse medføre øget behov for sundhedsfaglig personale på de enkelte bosteder. Igen flyttes udgiften fra 'en kasse til en anden kasse = ingen besparelse.

Og dertil kommer at det aktuelt er meget vanskeligt at rekruttere alle medarbejdertyper. Så når man nu har noget der fungerer, så hvorfor nedlægge det før der er muligheder for alternative løsninger/medarbejdere.

SSU-32-13 – afskaffelse af svømmeundervisning hænger sammen med NMPU-55-05 – lukning af varmvandsbassin på Sønderbo

Under punkt 4 i NMPU-55-05 står der at aktiviteter skal overføres til nyt bassin.

Aktuelt er der ikke noget nyt bassin, så går selvfølgelig ud fra at spareforslag annulleres som minimum indtil der er et nyt bassin i Gudhjem

På vegne af bruger- og pårørenderådet

Per N. Holm

20246710

BORNHOLMS
R E G I O N S K O M M U N E

HANDICAPPOLITIK

2022

Godkendt af Kommunalbestyrelsen d. 24. november 2022

INDHOLD

Velkommen til Handicappolitikken - Bornholms Regionskommunes ramme for arbejdet og mødet med mennesker med handicap.

Politikken er et udtryk for kommunens holdning til handicapområdet. Den rummer vision og værdier, samt målsætninger for arbejdet. Politikken fungerer både som en ledetråd i det daglige arbejde i kommunen og danner baggrund for konkrete målsætninger og handleplaner.

Politikken indeholder:

- Historik
- Vision
- Handicapbegrebet
- Værdier
- Målsætninger
- Opfølgning og revidering

HISTORIK

Handicappolitikken 2022 er en revidering af politikken fra 2009. Begge udgaver er et udtryk for refleksioner over, hvad der er vigtigt at prioritere på handicapområdet i kommunen, med udgangspunkt i de enkelte artikler i FN's handicapkonvention.

Repræsentanter på handicapområdet (brugere, beboere, interesseorganisationer, politikere og fagprofessionelle) har været involveret i udformningen af den reviderede politik. Dette er foregået gennem en samtalesalon afholdt af Center for Psykiatri og Handicap i september 2021.

Resultatet er en opdateret handicappolitik, der centrerer sig om 5 grundlæggende værdier og 10 målsætninger. Som et nyt perspektiv forholder politikken sig i højere grad end før til værdighed på handicapområdet.

Handicappolitikken gælder for alle områder under Bornholms Regionskommune og fungerer i tæt samspil med politikker på andre områder, herunder fx ældre- og sundhedsområderne.

VISION

Bornholms Regionskommune stræber efter at leve op til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap.

Formålet med handicappolitikken er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med handicap trives og kan tage del i samfundslivet på Bornholm på lige fod med andre borgere uden at møde barrierer.

Det skal være en selvfølge for kommunens personale at medtage handicapaspektet i det daglige arbejde.

HANDICAPBEGREBET

Handicapbegrebet omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

VÆRDIER

Politikkens værdier danner grundlag for Bornholms Regionskommunes holdninger, handlinger og vurderinger i arbejdet og mødet med borgere med handicap.

HELHED OG SAMMENHÆNG

helhed og sammenhæng i livet for den enkelte, gennem en koordineret indsats

INDFLYDELSE OG INDDRAGELSE

indflydelse på eget liv og inddragelse i alle beslutninger af betydning for den enkelte

LIGE MULIGHEDER

deltagelse i enhver del af det bornholmske samfundsliv

TILGÆNGELIGHED

fysisk, psykisk og social tilgængelighed

RESPEKT OG VÆRDIGHED

respekt for forskellighed og accept af mennesker med handicap som en naturlig del af det bornholmske samfund

MÅLSÆTNINGER

Bornholms Regionskommune arbejder efter en række målsætninger på handicapområdet.

Læs mere om hver af disse på de følgende sider.

KOMMUNIKATION

**HABILITERING, REHABILITERING
OG RECOVERY**

FAMILIE OG NETVÆRK

INDIVIDUEL HJÆLP OG STØTTEMIDLER

SUNDHED OG TRIVSEL

BOLIG

DAGTILBUD OG SKOLE

BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE

FRITID, KULTUR OG IDRÆT

**SOCIALE RELATIONER OG INKLUSION I
FÆLLESSKABER**

KOMMUNIKATION

Vi baserer både den mundtlige og skriftlige kommunikation på gensidig tillid, åbenhed, tryghed og respekt.

Det betyder, at vi:

- sætter modtageren i centrum
- kommunikerer så der sikres en fælles forståelse
- informerer med respekt for borgernes forudsætninger og behov
- lægger vægt på, at alle har let adgang til information
- understøtter kommunikationen med tekniske hjælpemidler
- er i løbende dialog med interesseorganisationer

HABILITERING, REHABILITERING OG RECOVERY

Det er vores mål, at det skal være muligt for personer med handicap at opnå og opretholde størst mulig uafhængighed, inddragelse og deltagelse i alle livets forhold.

Det betyder, at vi:

- så tidligt som muligt iværksætter tilbud indenfor sundhed, beskæftigelse, uddannelse og det sociale område
- støtter deltagelse og inddragelse i lokalsamfundet
- lægger vægt på grund- og efteruddannelse for fagfolk, der arbejder med habiliterings-, rehabiliterings- og recoverytilbud
- fremmer kendskabet til og anvendelsen af hjælpemidler og velfærdsteknologi
- støtter borgerne i at udvikle, bevare og bruge deres evner og potentialer bedst muligt og ud fra deres behov

FAMILIE OG NETVÆRK

Vi ser borgerens familie og netværk som ressourcer og vigtige samarbejdspartnere med stor betydning for borgerens samlede liv. Derfor er det vigtigt at inddrage familiens og netværkets viden i arbejdet omkring borgeren.

Det betyder, at vi:

- arbejder for, at det er enkelt og overskueligt for pårørende at samarbejde med Bornholms Regionskommune
- arbejder for, at pårørende oplever et højt niveau af information, faglig kvalitet og sammenhæng i de indsatser, vi leverer
- bygger kommunikationen med pårørende på gensidig respekt, åbenhed og tillid
- bidrager til en god overgang fra barn til voksen, så overgangen foregår så godt som muligt for den enkelte borger

INDIVIDUEL HJÆLP OG STØTTEMIDLER

Det er vores mål at tilbyde individuel støtte og hjælp med udgangspunkt i borgerens ressourcer og behov.

Det betyder, at vi:

- støtter størst mulig uafhængighed og et liv på egne præmisser
- arbejder for tilrettelæggelse af hjælp og støtte for at fastholde og fremme funktionsniveau og trivsel
- arbejder for anerkendelsen af at ikke alle handicap er synlige og at der derfor kan være forskellige og "usynlige" behov for hjælp og støtte blandt borgerne

SUNDHED OG TRIVSEL

Det er vores mål at fremme mulighederne for at leve et aktivt og sundt liv, herunder også muligheden for at få hjælp og rådgivning omkring "det gode liv" både fysisk og mentalt.

Det betyder, at vi:

- arbejder for at fremme mental sundhed og trivsel
- lægger vægt på, at der gives muligheder for at leve og spise sundt
- lægger vægt på, at der gives muligheder for at være aktiv og motionere på den enkeltes præmisser
- arbejder for, at borgere kan modtage de sundhedsydelser og -tjek, som er nødvendige for at minimere og forebygge yderligere handicap
- fremmer fysisk, psykisk, social og kognitiv tilgængelighed til sundhedstilbud, som i så høj grad som muligt matcher tilbud og muligheder i resten af landet
- understøtter samspil med andre sektorer, så borgere oplever sammenhæng i deres kontakt med fx region, kommune og almen praksis

BOLIG

Det er vores mål at fremme mulighederne for selv at vælge en tilfredsstillende bolig, der understøtter den pågældendes særlige behov.

Det betyder, at vi:

- giver den enkelte mulighed for at vælge en bolig, der optimalt opfylder beboerens ønske om privatliv, men også indbyder til fællesskab
- tilknytter boligen den nødvendige fysiske, psykiske og sociale støtte
- sikrer, at boliger til personer med handicap bliver en integreret del af det bornholmske samfund
- arbejder for, at boliger eller botilbud tilpasses alle livets faser

DAGTILBUD OG SKOLE

Vi respekterer de udviklingsmuligheder, som børn og unge med handicap har og lægger derfor vægt på, at de kan bruge deres kompetencer og udvikle sig så langt som det er muligt.

Det betyder, at vi:

- understøtter en tidlig og forebyggende indsats for børn og unge med handicap
- prioriterer rådgivning og vejledning til familien
- lægger vægt på, at børn tilbydes et tilpasset dagtilbud
- lægger vægt på, at børn og unge tilbydes et tilpasset skoletilbud
- stiller kompenserende hjælpemidler og værktøjer til rådighed for det enkelte barn og den unge
- skaber mulighed for deltagelse i et socialt og selvstændigt liv baseret på borgerens interesser og præmisser
- fremmer en sammenhængende indsats i overgangen fra barn til voksen

BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE

Vi arbejder for uddannelse og beskæftigelse til alle, og dermed selvforsørgelse i det omfang det er muligt.

Det betyder, at vi:

- fremmer muligheder for uddannelse
- fremmer muligheder for beskæftigelse
- arbejder for mulighed for at indgå på arbejdsmarkedet på normale eller særlige vilkår fx via revalidering, fleksjob, job med løntilskud eller beskyttet beskæftigelse

FRITID, KULTUR OG IDRÆT

Det er vores mål, at alle har muligheder på fritids-, idræts- og kulturområdet.

Det betyder, at vi:

- giver mulighed for deltagelse i foreningslivet og de almene kultur-, idræts- og fritidsaktiviteter
- sikrer, at der er adgang til idrætsfaciliteter, rekreative områder og turiststeder
- sikrer, at børn har adgang til at deltage i leg, rekreative tilbud samt fritids- og idrætsaktiviteter
- bidrager til det gensidigt forpligtigende samarbejde mellem kommunen og øens idrætsforeninger

SOCIALE RELATIONER OG INKLUSION I FÆLLESSKABER

Det er vores mål at bidrage konstruktivt til arbejdet med inklusion i fællesskaber, og at de borgere, der ikke selv kan, får støtte til at skabe eller genskabe meningsfulde relationer og sociale netværk.

Det betyder, at vi:

- i samarbejde med bl.a. Bornholms aktive foreningsliv, arbejder med at forebygge ensomhed - ingen på Bornholm skal være alene, hvis de ikke ønsker det
- arbejder for at skabe de bedste muligheder for samspillet med og inddragelsen af den frivillige sektor

OPFØLGNING OG REVIDERING

Bornholms Regionskommunes handicappolitik udgør det visionære og værdimæssige grundlag for kommunens arbejde på handicapområdet.

Politikken udmøntes i konkrete initiativer forbundet med værdierne og målsætningerne i handicappolitikken. Således omsættes politikkens visioner og målsætninger til fx nye tiltag og udvikling, som understøtter, at politikken lever i arbejdet og mødet mellem kommunen og borgerne.

Handicappolitikken revideres efter behov for at understøtte den løbende udvikling af handicapområdet og med et vedvarende fokus på at efterleve FN's Handicapkonvention på kommunalt niveau. Dette kan fx ske i forbindelse med nedsættelse af ny kommunalbestyrelse og handicapråd.

BORNHOLMS
R E G I O N S K O M M U N E

Biblioteksbyerne på Bornholm

Gudhjem, 19. august 2025

Høringssvar om besparelser på biblioteksområdet ifm. Budget 2026

I forbindelse med en gennemgang af det udsendte materiale vedr. budget 2026 har vi noteret os, at man har valgt at genfremsende præcist de samme fire forslag om besparelser inden for biblioteksområdet, som man havde til høring i 2024 i forbindelse med budget 2025.

Som borgerforeninger stiller vi os undrende over for denne fremgangsmåde, idet forslagene blev massivt tilbagevist efter en omfattende høringsproces i 2024. Der indkom dengang 43 høringssvar, hvoraf en del var indsendt på vegne af flere personer og organisationer. Det drejede sig bl.a. om Ældrerådet, et politisk parti, et fælles svar fra borgerforeningerne i de syv berørte biblioteksbyer og endelig et svar fra Bornholms Borgerforeningers Samvirke (BBS), som taler på vegne af 28 foreninger. Langt de fleste af svarene (mere end 90%, herunder alle de svar, der repræsenterede flere foreninger) gik imod ideen om at centralisere og reducere i de lokale tilbud. Forslagene blev da også efterfølgende taget af bordet i den politiske proces.

Vi kan kun gisne om årsagen til at de samme forslag nu fremsendes igen, men efter vores opfattelse sætter det (igen!) spørgsmålstejn ved BRK's vilje og/eller evne til at tage værdier og principper om borgerinddragelse alvorligt. Og alt andet lige medfører det jo også et stort tidsspilde for både borgere, ansatte og politikere, som vi synes er uhensigtsmæssigt i tider, hvor alle har mange ting at give sig til.

Ydermere skal det tilføjes, at en række af byerne i de syv områder siden debatten og høringsprocessen i 2024 har igangsat nye måder at bruge bibliotekerne på. Bl.a. har man i Gudhjem etableret og afholdt en række samtalesaloner for byens borgere, i Nexø har man opnået fondsmidler til fornyelse af indretning og i Svaneke har man bl.a. nytænkt børneområdet og igangsat nye initiativer for familier og børn (som et konkret eksempel afholdtes kommunens Sommercamp "Tryk, Tegn og Genbrug" for børn i biblioteket lokaler). Tilsammen understøtter disse aktiviteter argumenterne for bibliotekernes afgørende roller og muligheder for at styrke lokale sociale aktiviteter og det lokale demokrati, som jo er helt afgørende for en ø som Bornholm.

Vi vil derfor gentage vores opfordring fra høringen i 2024, hvor vi kraftigt opfordrer kommunen til at genstarte processen om udvikling af, hvad der i materialet er blevet kaldt et "moderne" og et "tidssvarende" bibliotekstilbud, så borgernes perspektiver, behov og ønsker for alvor bringes i spil. Målet må være at udvikle en vision og et tilbud, der reelt afspejler borgernes ønsker og behov. Dette er en mulighed for at bringe processen om bibliotekernes fremtid i overensstemmelse med kommunens overordnede værdigrundlag om borgerinddragelse. Og forhåbentlig også bidrage til at modvirke en øget marginalisering af sårbare, øget ulighed og faldende social sammenhængskraft på Bornholm, som de fire fremlagte forslag i budgettet ellers risikerer at føre til.

Dette arbejde behøver hverken at være langvarigt eller kompliceret – og vi vil som borgerforeninger gerne endnu engang tilbyde vores medvirken til at gennemføre dette.

Som uddybning af ovenstående fremsender vi derfor igen vores høringssvar fra 2024, og opfordrer kraftigt kommunen til ikke at iværksætte besparelser, der lukker lokale biblioteker.

Med venlig hilsen

Hans Jørgen Jensen, Gudhjem By- og Museumsforening

På vegne af:

Aakirkebytinget

Allinge-Sandvig Byforening

Byforeningen Svanekes Venner

Gudhjem By- og Museumsforening

Hasle og Omegns Byting

Nexø Borgerforening

Rønne Borgerforening

Rønne Byforening

Høringssvar om Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalgets (FKLU) fire forslag til ny filialstruktur for Bornholms Folkebiblioteker

Nedenstående høringssvar fremsendes på vegne af Aakirkebytinget, Allinge-Sandvig Byforening, Gudhjem By- og Museumsforening, Hasle og Omegns Byting, Rønne Borgerforening, Rønne Byforening og Byforeningen Svaneke Venner. Forslagene fra FKLU har været behandlet og diskuteret på fælles og lokale møder i hver af de syv nævnte lokale borgerforeninger, og nedenstående udtrykker den fælles holdning.

Om de fire forslag

Helt overordnet vægter vi sammenhængskraften i de bornholmske lokalmiljøer særdeles højt, og derfor finder vi ikke, at nogen af de fire forslag er gangbare eller fremmende for en positiv udvikling på Bornholm. Derimod vil lukning af filialer indebære en stor risiko for at marginalisere og udelukke grupper som ældre og børnefamilier, ligesom der er en risiko for, at både ensomhed og mental mistrivsel vil øges i de berørte lokalsamfund. Derfor vil hvert enkelt af de fire forslag øge den generelle ulighed på Bornholm – herunder den sundhedsmæssige ulighed. Overordnet set vil lukning af filialer gøre det mindre attraktivt for potentielle tilflyttere at bosætte sig i de berørte områder.

Om processen

Vi finder det stærkt bekymrende, at kommunen ikke har villet og/eller evnet at inddrage borgerne reelt i processen om bibliotekernes fremtid. De spæde og mangelfulde forsøg på at involvere borgerne har – de metodiske svagheder til trods – alle entydigt peget på, at borgerne ønsker nærhed og lokal sammenhængskraft og dermed er imod lukning af filialer. På trods af dette, går alle de fire forslag i modsat retning; nemlig mod en centralisering af biblioteksvæsenet på Bornholm!

Som borgerforeninger bakker vi stærkt op om kommunens overordnede værdi om borgerinddragelse og har noteret os, at der på BRK's hjemmeside tilbydes et metodekatalog til kommunens ansatte, når de skal involvere borgerne. Som det står formuleret her, skal borgerne tages med på råd, når det fremtidige samfund skal formes – både til gavn for borgere og erhvervsliv. Vi sidder tilbage med en stor og bekymrende undren over, at dette katalog tilsyneladende ikke kendes, eller i hvert tilfælde har ikke været anvendt af kommunens ansatte i sagen om fremtidens bibliotekstilbud på Bornholm.

Om visionen

Som en konsekvens af den manglende involvering af borgerne er resultatet, at den vision, der beskrives i den aktuelle strategi for bibliotekernes fremtid, og som også kan genfindes i høringsmaterialet, er udviklet af kommunens ansatte/ledelse og ikke har opbakning i befolkningens ønsker og behov. Og måske mere alvorligt, så er vi bekymrede over, at den gennemførte stærkt amputerede inddragelsesproces vil føre til en mistillid hos borgerne, når man fra kommunens side næste gang sætter et initiativ i gang, som man hævder bygger på borgerinddragelse. Vi frygter med andre ord, at man er i gang med at underminere troen på det lokale demokrati, herunder borgernes indflydelse på kommunens udvikling.

Det er desuden ikke nemt at se, hvor i den forudgående proces, at forslaget om at lukke lokale biblioteker kommer fra – er det mon personalets forslag, er det ledelsens ønsker, og ligger der mon

faglige begrundelser bag? Det er ærgerligt for diskussionens kvalitet, at der ikke er mere transparens bag dette. Den nylige artikel i Bornholms Tidende (28. juni), hvor det afdækkes, at beskrivelsen af bibliotekarernes dårlige arbejdsmiljø har været stærkt overdrevet, og som har været fremført som begrundelse for at centralisere, er medvirkende til at underminere hele ideen om at lukke filialer.

Om den besluttede besparelse

Vi anerkender, at BRK skal spare, og at biblioteksområdet naturligvis også skal bidrage. Imidlertid mener vi, at der er flere muligheder for at finde det relativt beskedne beløb (ca. 2.5 % af bibliotekernes samlede budget). Vi forventer i denne sammenhæng, at det politisk besluttes at sætte en proces i gang om, hvorledes besparelsen kan opnås, uden at der sker filiallukninger. Disse er jo indtil videre kun nævnt i strategioplægget. Ved den foreslåede proces tilbyder borgerforeningerne derfor at deltage i arbejdet med at finde disse besparelser.

De næste skridt

For os at se, er der kun én vej at gå i den kommende proces, hvis man vil rette op på fadæsen og den begyndende mistillid blandt borgerne. Man er nødt til at genstarte processen om udvikling af, hvad der i materialet kaldes et "moderne" og et "tidssvarende" bibliotekstilbud, så borgernes perspektiver, behov og ønsker for alvor bringes i spil.

Målet må være at udvikle en vision og et tilbud, der reelt afspejler borgernes ønsker og behov. Det ligger vel til højrebenet, at de personer, der skal have gavn af den kommende struktur, også bør bidrage til at udvikle den? Dette arbejde behøver hverken at være langvarigt eller kompliceret – og vi vil som borgerforeninger gerne tilbyde vores medvirken til at gennemføre dette.

Ovenstående er en mulighed for at bringe processen om bibliotekernes fremtid i overensstemmelse med kommunens overordnede værdigrundlag om borgerinddragelse. Og forhåbentlig også bidrage til at modvirke en øget marginalisering af sårbare, øget ulighed og faldende social sammenhængskraft på Bornholm, som de fire fremlagte forslag ellers risikerer at føre til.

Med venlig hilsen

Henrik Søby (Formand, Byforeningen Svaneke Venner)

Ole Stigemo (Formand, Gudhjem By og Museumsforening)

På vegne af:

Aakirkebytinget

Allinge-Sandvig Byforening

Byforeningen Svaneke Venner

Gudhjem By- og Museumsforening

Hasle og Omegns Byting

Nexø Borgerforening

Rønne Borgerforening

Rønne Byforening

Sparekatalogets forslag FKLU-22-1a; 1b; 1c; 1d; og 1e vedrørende filialstruktur for Bornholms Folkebiblioteker – Høringssvar fra Bornholmske Borgerforeningers Samvirke

20. august 2025

På vegne af Bornholmske Borgerforeningers Samvirke fremsender jeg hermed vores høringssvar vedrørende spareforslagene om filialstrukturen for Bornholms Folkebibliotek.

Fri og lige adgang til bibliotekerne – bevar sammenhængskraften

I forbindelse med budgetforhandlingerne for BRK 2025 blev der fremlagt en række forslag til ændringer i biblioteksstrukturen på Bornholm.

Disse forslag var i høring i sommeren 2024 og medførte en række høringssvar, der på nær ganske få, protesterede over forslagene. Efterfølgende medførte den politiske behandling også, at forslagene blev taget af bordet, og der blev fundet andre løsninger.

Vi er derfor stærkt forundrede over, at man fremlægger de samme forslag endnu en gang. Forslag der har mødt protester fra borgerne og som er blevet afvist politisk i denne valgperiode.

Vi henholder os derfor til vores høringssvar fra juli 2024, og anbefaler, at forslagene afvises.

Høringssvaret for forrige år gentages derfor her:

"I forordet til Strategi for Bornholms Folkebiblioteker står der:
"Folkebiblioteket skal sikre fri og lige adgang til information og viden, men er også samfundets åbne dør til kultur – og litteraturoplevelser for brugere i alle aldre. Begge dele er vigtige forudsætninger for et levende og aktivt demokrati og for sammenhængskraften på tværs af et øsamfund, som det bornholmske"

Denne strategi anser vi ikke som mulig hvis man lukker biblioteksfilialer på Bornholm.

Vi ser med stor bekymring på, at ydersamfundene skal "betale" for at man fra det centrale bibliotek skal lave decentrale biblioteksaktiviteter.

Vi mangler et bud på en modernisering af bibliotekstilbuddet, hvor den nuværende filialstruktur er bibeholdt. Den nuværende struktur er jo netop i sig selv en styrke for sammenhængskraften og tilgængeligheden for borgerne.

Vi anser, at de foreliggende forslag ikke giver et tilfredsstillende svar på spørgsmålet om hvordan et moderne biblioteksvæsen på Bornholm skal udvikles. Et moderne biblioteksvæsen på Bornholm må indrettes efter Bornholm, og ikke efter hvad der passer på en forstadskommune til København. Bornholm har en anden geografi, infrastruktur, befolkning og

behov, som må være udgangspunktet for at tale om et moderne biblioteksvæsen udviklet til Bornholm.

På den baggrund vil vi fremhæve følgende fire punkter:

1. Vi ønsker at den nuværende filialstruktur opretholdes, og at en såkaldt modernisering, må tage udgangspunkt i, at det er denne struktur der gælder.
2. Vi anerkender, at der dels skal finde en besparelse sted, og dels at der er nogle arbejdsmiljøudfordringer, der skal håndteres. Men vi mener at en ændring i den eksisterende filialstruktur og dermed en centralisering af biblioteksvæsenet på Bornholm er en uacceptabel udvikling. Vi stiller os derfor meget gerne til rådighed med forslag og hjælp til at finde en holdbar løsning inden for bibliotekets budgetramme.
3. Vi finder, at den gennemførte borgerinddragelsesproces er tilrettelagt og gennemført på en utilstrækkelig og utilfredsstillende vis. Vi mener derfor ikke, at resultaterne herfra kan lede til nogen som helst konklusioner om borgernes perspektiver og synspunkter. Derfor fremstår den forelagte strategi udelukkende som bibliotekets og forvaltningens strategi og vi er stærkt kritiske overfor at man tager "borgeres" synspunkter til indtægt for en forfejlet strategi.
4. Som konsekvens af ovenstående, anbefaler vi, at arbejdet med biblioteksstrategien genåbnes med udgangspunkt i en reel og ærlig borgerinddragelsesproces. Vi ønsker en strategi for det bornholmske biblioteksvæsen, som ikke blot er forankret i biblioteksvæsenet og forvaltningen med også blandt de bornholmske borgere og borgerforeninger.

Den aktuelle bibliotekssag vækker stor bekymring i de Bornholmske Borgerforeningers Samvirke, ikke fordi der skal spares – det er et vilkår, som vi anerkender – men fordi besparelserne udmøntes på en måde, hvor hensynet til sammenhængskraften og lokalsamfundene sættes over styr til fordel for en fortsat centralisering af kommunens aktiviteter.

Vi appellerer derfor til de bornholmske politikere om at stå for udvikling af lokalsamfundene i stedet for afvikling."

På vegne af de Bornholmske Borgerforeningers Samvirke,

Mads Randbøll Wolff

Formand

Høringssvar fra Udsatterådet til budget 2026

Udsatterådet ser igen i år med meget stor bekymring på budget 2026 med de besparelser, der er lagt op til.

Udsatterådet ser et sparekatalog, som i den grad rammer socialt skævt med blandt andet store besparelser i socialpsykiatrien og sundhedsområdet, de såkaldte servicereduktioner.

Flere af disse besparelser er rammebesparelser, så ansvaret for, hvordan disse udmøntes, lægges ud på medarbejdere. Det ansvar er politisk!

Vi kan nævne 32-03, 32-06, 32-07 og 32-08 hvor der lukkes aktivitets- og samværstilbud både i ferie og permanent.

Nedskæring på støtte- og kontaktpersonordning, som i forvejen er kraftigt beskåret igennem flere år!

Vi vil bemærke, at økonomien til bevarelse af værestedet Lindehuset i Svaneke er med som et opprioriteringsforslag. Det skal selvfølgelig sikres, at værestedet Lindehuset ikke bliver sparet væk i 2026!

Vi kan også nævne 33-04, hvor tandsundhed nedprioriteres.

Socialsygeplejersken foreslås fjernet i 33-06. Udsatterådet ser Socialsygeplejersken som en vigtig og ganske nødvendig medarbejder, som netop er ude blandt udsatte borgere og brugere og kan sikre hurtig og forebyggende indsats, hjælpe videre i "systemet" og støtte både borgere og medarbejdere med løsninger.

Servicereduktioner indenfor rusmiddelområdet i 33-10 og 33-11 bør ligeledes droppes, da der fortsat er stort behov for disse indsatser - særligt til udsatte borgere.

Udsatterådet vil kraftigt understrege, at tilfældige og spredte besparelser på især social- og sundhedsområdet ikke får udfordringer og behov for hjælp og støtte til at forsvinde – tværtimod.

Vi vil tillige pege på at tidlig og forebyggende indsats, livskvalitet og trivsel, sundhed og det gode liv, gode væresteder, personlig støtte, aktiviteter og samvær har en rigtig stor betydning for Bornholms udsatte borgere.

Udsatterådet ser med undren forslag 64-01, hvor der lægges op til en besparelse på administration, så tre råd foreslås nedlagt, herunder Udsatterådet.

Dermed lægges der op til, at et af de vigtigste talerør for udsatte bornholmere, både ift. den kommunale administration, men også ind til politikerne fjernes. Det må ikke ske i vores lokale demokrati.

Udsatterådet ser tværtimod frem til at rådene kan samarbejde mere på tværs, så der kommer mere fokus på fælles opgaver og sager – og dermed en kraftigere stemme bag.

En håbefuldst hilsen fra Udsatterådet.

Her med BUPL Bornholms kommentarer til udvalgte spareforslag:

Beløb i 1.000 kr. i 2025-til		2026	2027	2028	2029	Spor	Evt. bemærkninger
Børne- og Skoleudvalget	Spareforslag i alt	-12.202	-20.382	-20.382	-20.382		
11 Dagpasning	Årlig spareforslag:	-1.547	-2.147	-2.147	-2.147		
BSU-11-01	Gennemtænkning af 0-6 årsområdet, herunder reduktion i antallet af børnehuse	-600	-1.200	-1.200	-1.200	Strukturændringer og fortætning	Skal ses i sammenhæng med NMPU-S5-08
BSU-11-02	Lukning af overgangsprojekt	-257	-257	-257	-257	Service-reduktion	
BSU-11-03	Reduktion i personalenormering grundet ændret tildelingsmodel	-690	-690	-690	-690	Service-reduktion	

BSU-11-01: Gennemtænkning af 0-6 årsområdet, herunder reduktion i antallet af børnehuse

Vi forventer, at de faglige pædagogiske ledere inddrages i processen, hvis man vælger at gå videre med det fremlagte spareforslag.

Det er afgørende, at børnene bevarer relationen til deres nærmiljø, og derfor er det vigtigt, at der fortsat er adgang til dagtilbud i de mindre byer. Dette er ikke blot af hensyn til børnenes trivsel, men også for at sikre børnetallet på Bornholm fremadrettet.

Vi vil desuden gøre opmærksom på, at en eventuel lukning af et dagtilbud uden for de større byer, ville kunne medføre etablering af et privat tilbud, hvilket igen vil kunne udfordre det forventede besparelspotentiale.

Det er vigtigt, at der i processen tages hensyn til medarbejdernes ønsker og behov i forhold til fremtidig placering, for at sikre en bæredygtig og motiveret medarbejdergruppe.

BSU-11-02: Lukning af overgangsprojekt:

Det skal understreges, at overgangssamarbejdet mellem dagtilbud og skoler varierer afhængigt af dagtilbuddets geografiske placering. For dagtilbud, der er placeret tæt på distriktsskolerne, er det markant nemmere at etablere et velfungerende og trygt overgangsforløb. Omvendt oplever dagtilbud, der ligger mere afsides på øen, udfordringer med at koordinere overgange til flere forskellige skoler. Dertil kommer, at dårlige forbindelser med BAT forværrer situationen yderligere.

Spareforslaget kan have særligt alvorlige konsekvenser for de mest sårbare børn – de børn, hvis familier ikke har ressourcerne til selv at understøtte overgangen til skole. En svækket overgang risikerer at påvirke deres trivsel og skoleparathed negativt.

På Bornholm har vi desuden et stort antal børn, der kommer fra private pasningsordninger. Det er derfor afgørende, at vi sikrer en stærk og inkluderende overgang også fra de private tilbud. Dette har større chance for at lykkes gennem et forankret overgangsprojekt, der rækker ud over det kommunale dagtilbudssystem.

BSU-11-03: Reduktion i personalenormering grundet ændret tildelingsmodel:

Det er vigtigt at understrege, at de nuværende minimumsnormeringer netop er *minimum* – det absolut laveste niveau, der skal være til stede. Det er ikke et udtryk for den reelle, daglige bemanning i institutionerne, da både ledere og langtidssygemeldte medarbejdere indgår i beregningerne. Dette giver et misvisende billede af den faktiske voksenkontakt børnene oplever i hverdagen.

Vi gør samtidig opmærksom på, at en reduktion af tilskuddet til de private daginstitutioner kan medføre lukninger af disse. Dette vil i praksis betyde, at børn skal omplaceres til de kommunale institutioner, hvilket vil kunne medføre en merudgift for det offentlige – både økonomisk og kapacitetsmæssigt.

En nyligt offentliggjort kvalitetsrapport viser, hvordan det aktuelt står til i børnehaverne. En forringelse af normeringerne vil risikere at underminere den kvalitet, som allerede er presset. Det er et skridt i den forkerte retning og vil kunne mærkes direkte i børnenes hverdag.

Dagtilbuddene på Bornholm spiller en central rolle i forhold til den tidlige indsats for børnene på øen. Der arbejdes målrettet med at skabe trygge, udviklende rammer og læringsmiljøer, hvor alle børn kan blive en del af betydningsfulde fællesskaber og opbygge sunde relationer. Dette arbejde er dybt afhængigt af tilstrækkelige normeringer og fagligt kompetente medarbejdere.

Med baggrund i kvalitetsrapportens konklusioner er der grund til bekymring for, at flere børn risikerer at havne i udsatte positioner, hvis normeringerne forringes. Det vil ikke blot få konsekvenser for børnene, men også for personalet.

Vi frygter, at forringelser på området vil forværre rekrutteringssituationen. Dårligere arbejdsvilkår kan betyde, at flere medarbejdere forlader området, samtidig med at det bliver vanskeligere at tiltrække nye, kvalificerede pædagoger og medhjælpere.

12 Børn og Familie	Årlig spareforslag:	-635	-3.340	-3.340	-3.340		
12 Børn og Familie, CFV		-635	-3.340	-3.340	-3.340		
BSU-12-01	Udvidelse til specialiseret børne- og ungehjem på løvstikken med 3-5 pladser	1.940	-1.490	-1.490	-1.490	Strukturændringer og fortætning	Der skal foretages anlægsinvestering. Estimat er 2,9 mio. kr.
BSU-12-02	Reduktion i familiebehandling	-550	-550	-550	-550	Servicereduktion	
BSU-12-03	Afskaffelse af kursus for skilsmisefamilier med højt konfliktniveau	-100	-100	-100	-100	Servicereduktion	
BSU-12-04	Reduktion fra 2 til 1 årligt PREP-kursus for forældrepar	-100	-100	-100	-100	Servicereduktion	
BSU-12-05	Nedlæggelse af de 2 årlige PREP-kurser	-200	-200	-200	-200	Servicereduktion	Kan ikke vælges, hvis spareforslag BSU-12-04 eller BSU-12-05 vælges
BSU-12-06	Besparelse på forebyggelse vedr. familierådgivning	-275	-550	-550	-550	Servicereduktion	
BSU-12-07	Besparelse på forebyggelse vedr. SSP	-225	-275	-275	-275	Servicereduktion	
BSU-12-08	Besparelse på forebyggelse vedr. gadeplan	-225	-275	-275	-275	Servicereduktion	
BSU-12-09	Besparelse på vakante stillinger i 2026	-1.100	0	0	0	Besparelse på administration	
13 Undervisning	Årlig spareforslag:	-10.020	-14.895	-14.895	-14.895		
BSU-13-01	Bortfald af tilskud til madskolen på Paradisbakkeskolen	-1.345	-1.345	-1.345	-1.345	Servicereduktion	
BSU-13-02	Gentænkning og effektivisering af ressource-team og udgående skolekonsulenter	-900	-900	-900	-900	Optimering, velfærdsteknologi og digitalisering	
BSU-13-03	Besparelse på ledelse af Ungdomsskolen	-800	-800	-800	-800	Strukturændringer og fortætning	
BSU-13-04	Reduktion af tværgående koordinering på skoleområdet	-500	-500	-500	-500	Besparelse på administration	
BSU-13-05	Flytning af aktiviteter fra ungdomsskolen i Klemensker	-250	-300	-300	-300	Strukturændringer og fortætning	
BSU-13-06	Optimering af skolernes administrative understøttelse	-350	-350	-350	-350	Besparelse på administration	
BSU-13-07	Ophør af tilskud til kommunale to-voksen-timer	-1.624	-3.898	-3.898	-3.898	Servicereduktion	
BSU-13-08	Forhøjelse af lærernes undervisningstid med en lektion om ugen	-2.321	-5.572	-5.572	-5.572	Servicereduktion	
BSU-13-09	Midlertidig nedjustering af pulje til efter- og videreuddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen	-700	0	0	0	Servicereduktion	
BSU-13-10	Rammebesparelse på 1% for målrettet at nedbringe sygefravær	-1.100	-1.100	-1.100	-1.100	Optimering, velfærdsteknologi og digitalisering	
BSU-13-11	To ekstra lukkedage pr. år i de almene folkeskolars SFO'er	-130	-130	-130	-130	Servicereduktion	

BSU-12-02: Reduktion i familiebehandling:

Vi frygter konsekvensen vil være at det vil skabe en større merudgift, fordi familierne ikke hjælpes rettidigt.

BSU-12-03 + BSU-12-04 + BSU-12-05: Afskaffelse af kursus for skilsmissefamilier med højt konfliktniveau – Reduktion fra 2 til 1 årligt PREP-kursus for forældrepar – Nedlæggelse af de 2 årlige PREP-kurser:

Vi har kendskab til, at de familier, der har deltaget i PREP-kurset, har haft gode oplevelser og udtrykt stor tilfredshed med udbyttet. Kurset har haft en positiv effekt på parforhold og familiedynamik, og derfor er vi bekymrede for konsekvenserne, hvis der sker besparelser på området.

En reduktion eller afskaffelse af PREP-kurset kan øge risikoen for flere skilsmisser, hvilket i sidste ende vil kunne ramme børn og unge hårdt – både følelsesmæssigt og socialt.

Vi ser også med bekymring på forslaget om at nedlægge kurset for skilsmissefamilier med højt konfliktniveau. Denne type forløb er afgørende for at kunne iværksætte en tidlig indsats og støtte familierne i en sårbar periode. Hvis dette tilbud forsvinder, frygter vi, at flere børn vil ende i udsatte positioner, hvilket både menneskeligt og økonomisk kan medføre en betydelig merudgift på længere sigt.

BSU-12-06: Besparelse på forebyggelse ved familierådgivning:

Vi kan erklære os enige i forslaget om, at en tværgående indsats er afgørende. Familierådgivergruppen er inden for de seneste år allerede blevet reduceret med 2½ medarbejder som følge af budgettilpasninger og genopretningsplaner.

En yderligere reduktion på én familierådgiver vurderer vi, vil kunne få utilsigtede og alvorlige konsekvenser. Det kan føre til en ophobning af sager med børn og familier, hvor der ellers kunne være grebet tidligt ind. Dermed risikerer vi at miste muligheden for forebyggende arbejde – både i forhold til at løse konkrete problemer og forhindre, at udfordringer eskalerer.

Forebyggelse kræver tilgængelige og stabile ressourcer. En nedskæring i dette led vil svække vores mulighed for at yde rettidig støtte og kan på sigt føre til større belastning af det specialiserede område samt højere menneskelige og økonomiske omkostninger. Vi anbefaler derfor at dette forslag IKKE vedtages.

BSU-12-07 + BSU-12-08: Besparelse på forebyggelse vedr. SSP – Besparelse på forebyggende vedr. gadeplan:

Vi er dybt bekymrede for konsekvenserne, hvis der vælges at gå videre med denne besparelse.

SSP-samarbejdet og gadeplansarbejdet er centrale elementer i den forebyggende indsats over for udsatte børn og unge. En reduktion af indsatsen vil efter vores vurdering svække det vigtige relationsarbejde og mindske muligheden for tidlig indsats. Det kan få store konsekvenser – både for børnene og de unge selv, samt for samfundet på længere sigt.

Vi frygter, at denne besparelse vil føre til en forværring af vilkårene, især for de mest sårbare unge og øge risikoen for marginalisering, misbrug og kriminalitet. Fremtidsmulighederne for disse unge afhænger i høj grad af tilgængelig og opsøgende støtte i rette tid.

BSU-13-01: Bortfald af tilskud til madskolen på Paradisbakkeskolen

Dette spareforslag har potentiale, da madskolen er en gode. Vi kan frygte, at spares der ikke på denne udgift, vil der ske besparelser på mere kritiske områder i kommunen.

BSU-13-02: Gentænkning og effektivisering af ressource team og udgående skolekonsulenter

Det vil svække mulighederne for at sikre en tidlig indsats for vores børn og unge på skolerne. Vi er bekendte med, at der visiteres rekord mange børn til specialpædagogisk bistand. Skolerne er på nuværende tidspunkt pressede i forhold til at inkludere børnene i almen og vi frygter det vil føre til et stigende antal børn der mistrives i vores almene skoletilbud.

BSU-13-05: Flytning af aktiviteter fra ungdomsskolen i Klemensker

Der skal være en opmærksomhed på, at der skal sikres fornuftige busforbindelser til børnenes ungdomstilbud. Så alle børn, uanset familieforhold, sikres et fornuftigt ungdomstilbud, som alle kan komme til og fra.

BSU-13-07: Ophør af tilskud til kommunale to-voksen-timer

Dette forslag håber vi I ikke går videre med.

Der er brug for de to fagligheder i klasserne. Der er brug for både Lærer og pædagoger i klasserne til at understøtte børnenes læring og udvikling.

Vi risikerer blot at flytte udgiften og det er børnene, som kommer til at stå som de store tabere, med en potentiel øget mistrivsel.

Det vil medføre øget arbejdspress og dermed dårligere arbejdsmiljø for lærerne og pædagogerne på skolerne, og kunne medføre rekrutterings udfordringer.

BSU-13-09: Midlertidig nedjustering af pulje til efter- og videreuddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen:

Hvis dette forslag besluttet frygter vi at det vil påvirke kvaliteten af vores lærer og pædagoger negativt.

Vi har kendskab til at der på nuværende tidspunkt er lærer og pædagoger, der har fået sat deres uddannelse på pause pga. tidligere besparelse. Deres uddannelse vil gå tabt, hvis de ikke kan færdiggøre indenfor tidsrammen.

Hvis vi ønsker at have kvalitet i vores Skoler, så bliver vi nødt til at prioritere at lærer og pædagoger jævnligt for opdateret deres kompetencer gennem relevant efter- og videreuddannelse.

BSU-13-50: Oprettelse af lokalt behandlings- og specialundervisningstilbud:

Vi støtter op om dette forslag.

Høringssvar til nye og ændrede forslag til budget 2026 fra dagtilbudsbestyrelsen
Dagtilbudsbestyrelsen repræsenterer kommunale børnehuse, dagplejen og Svanereden, Special.

Nr.: BSU-11-01 Emne: Gentænkning af 0-6 årsområdet, herunder reduktion i antallet af børnehuse

Forældrebestyrelsen ser med stor alvor på dette spareforslag, og det er dybt bekymrende at finde et forslag af denne karakter i sparekataloget. Særligt for familier med børn i institutioner udenfor hovedbyerne skaber forslaget betydelig usikkerhed og uro. Vi frygter, at en reduktion i antallet af børnehuse vil have alvorlige konsekvenser både for det enkelte barns hverdag og for lokalsamfundenes livskraft.

En central bekymring er, at lukning af børnehuse udenfor hovedbyerne vil affolke de mindre bysamfund og dermed medvirke til en negativ spiral, hvor færre børnefamilier bosætter sig på Bornholm. Dette kan resultere i et fald i befolkningstallet og dermed også i kommunens skatteindtægter på længere sigt. Forslaget vil gøre det sværere at tiltrække nye børnefamilier til øen, hvilket står i direkte modsætning til ønsket om vækst og udvikling.

Som øens største arbejdsplads har BRK et særligt ansvar for at understøtte gode arbejdsvilkår. Et velfungerende pasningstilbud tæt på borgernes hjem er en vigtig forudsætning for mange familiers arbejdsliv. Lange transportafstande mellem hjem og daginstitution vil påvirke både børn og forældre negativt – og især BRK-ansatte, som skal have mulighed for at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen.

Forslaget rejser også praktiske spørgsmål, eksempelvis om børnene blot vil kunne overflyttes til andre institutioner, eller om der i stedet vil skulle etableres dagpleje eller private pasningsordninger som alternativ. Dette vil skabe ulighed i tilbuddene og øge presset på familierne.

Et pasningstilbud i lokalområdet er en absolut nødvendighed for familier, der bor udenfor hovedbyerne. Bornholm profilerer sig som en grøn og bæredygtig ø, og længere transportafstande til daginstitutionerne vil bidrage til øget CO₂-udledning – i modstrid med denne profil.

Ydermere er åbningstiderne i mange institutioner allerede reducerede. Når transporttiden til og fra institutionen øges, betyder det, at børnene skal tidligere op, afleveres tidligere og hentes senere. For nogle børn kan dette betyde en institutionsdag, der overstiger forældrenes egen arbejdsdag – hvilket ikke er i barnets tarv.

Vi ser forslaget som en kortsigtet løsning med store langsigtede konsekvenser. BRK bør i stedet arbejde for fleksible, bæredygtige løsninger, som ikke medfører højere udgifter og forringet velfærd i fremtiden.

Endelig vil vi understrege, at børns tilknytning til deres lokalmiljø og lokale foreningsliv er afgørende. Lukning af børnehuse i de mindre bysamfund truer dette fundament og kan svække sammenhængskraften. Vi opfordrer derfor til, at man lærer af tidligere erfaringer, hvor salg af kommunale bygninger senere har medført behov for genanskaffelse for at kunne opretholde forsyningsforpligtelsen.

Nr.: BSU-11-02 Emne: Ophør af overgangsprojekt ved skolestart

Forældrebestyrelsen ønsker at udtrykke stor bekymring over forslaget om at bringe overgangsprojektet ved skolestart til ophør. Det er et projekt, der ikke blot opfylder dagtilbudslovens krav om fokus på den gode overgang til skole, men også har vist sig at være både meningsfuldt og virkningsfuldt for børn, forældre og medarbejdere.

Overgangsprojektet skaber en genkendelighed og en fællesskabsfølelse, som især kommer til udtryk i institutioner, hvor børnene skal videre til flere forskellige skoler. Det er særligt vigtigt for de børn, der skal begynde i skole uden at have mange eller nogen venner med sig. Projektet giver dem tryghed, tilhørsforhold og en følelse af at være en del af noget større – før de overhovedet starter i skole.

Forældrebestyrelsen ønsker at fremhæve, at både børn og forældre, som har deltaget i overgangsprojektet, udtrykker stor tilfredshed. Det opleves som en tryk og struktureret måde at sikre, at barnet får en god begyndelse på skolelivet. Særligt børn i udsatte positioner profiterer af denne struktur og forberedelse.

Vi er også bekymrede for, om daginstitutionerne vil kunne opretholde samme kvalitet i overgangsarbejdet, hvis ansvaret bliver lagt tilbage på de enkelte institutioner – især dem, der har børn tilknyttet mange forskellige skoler. Det vil kræve væsentligt flere medarbejderressourcer og kan føre til ulighed i overgangsoplevelsen for børnene.

En af de væsentlige gevinster ved projektet har været det styrkede samarbejde mellem skole og dagtilbud. Overgangsprojektet har bidraget til en mere helhedsorienteret tilgang, hvor de to sektorer arbejder sammen om barnets bedste – en praksis som vi finder særdeles værdifuld og som vi frygter vil gå tabt, hvis projektet afskaffes.

Vi vil også minde om erfaringerne fra Covid-19-perioden, hvor fraværet af overgangsaktiviteter havde mærkbare negative konsekvenser for mange børn. Siden genindførelsen i 2022 har overgangsprojektet igen vist sin værdi og bidraget til bedre skoleforberedelse.

Af alle disse grunde anbefaler vi kraftigt, at overgangsprojektet bevares. Det er en investering i børnenes trivsel, i sammenhængskraften mellem institution og skole samt i det gode børneliv.

Nr.: BSU-11-03 Emne: Reduktion i personalenormering grundet ændret tildelingsmodel

Forældrebestyrelsen ser med stor alvor på dette spareforslag. En reduktion i personalenormeringen vil være en direkte forringelse af børnenes hverdag i dagtilbuddene – og det på et tidspunkt, hvor normeringerne i forvejen ligger på et minimum. Dette forslag går stik imod ønsket om at sikre kvalitet og tryghed i de tidlige år.

Det skal understreges, at minimumsnormeringer ikke bør betragtes som et mål, men som et absolut lovbestemt bundniveau. Forældrebestyrelsen stiller sig desuden kritisk overfor den anvendte beregningsmetode, hvor ledere og studerende indgår i normeringen. Dette giver et misvisende billede af den reelle voksenkontakt, som børnene har i dagligdagen.

Forslaget strider desuden imod anbefalingerne i den senest offentliggjorte kvalitetsrapport, hvor der netop fremhæves behov for flere nærværende voksne i dagtilbuddene. At reducere normeringen på nuværende tidspunkt vil være at gå i den stik modsatte retning af faglige anbefalinger.

Samtidig vil en stigning i vuggestuetaksten – kombineret med en forringelse af normeringen – medføre, at pasningstilbuddene både bliver dyrere og dårligere. Dette underminerer tilliden til det kommunale tilbud og rammer især de familier, der i forvejen er mest sårbare.

I vuggestuerne ligger normeringen i dag præcis på minimumskravet. Derfor giver det ikke mening at ændre tildelingsmodellen med henblik på at skære i normeringen – det vil få alvorlige konsekvenser for både børn og personale. De mest sårbare børn og familier vil blive hårdest ramt, både på kort og lang sigt.

Bornholm har en høj andel af børn i udsatte positioner. En tryk tilknytning og tidlig indsats – som eksempelvis gennem DSBB – er afgørende for at bryde negative mønstre. Reduktion i normering og øgede forældrebetaling vil svække denne indsats og være dyrt for kommunen på den lange bane – både økonomisk og menneskeligt.

Endelig vil en forringelse af dagtilbuddenes kvalitet være med til at afskrække børnefamilier fra at flytte til Bornholm. Dette undergraver det politiske ønske om at tiltrække og fastholde familier og bidrager til affolkning i en tid, hvor vi har brug for det modsatte.

På vegne af dagtilbudsbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.

Bornholms Regionskommune
Økonomi og Personale
Møllevænget 1
3730 Nexø
Sendt pr. mail: oe-p-budget@brk.dk

14. august 2025

Høringssvar om 2026-budgetmateriale fra DGI Bornholm

Vi ser endnu engang med stor bekymring på de spareforslag, der er udsendt som materiale vedr. budget 2026. Selvom spareforslagene ikke er så vidtrækkende som tidligere år, håber vi indtrængende, at de IKKE bliver nødvendige at gennemføre i det foreslåede omfang.

Vi har primært forholdt os til de spareforslag under Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget samt Natur-, Miljø- og Planudvalget, som vurderes at få konsekvenser for øens idrætsforeninger og brugere af øens idrætsfaciliteter, hvis de gennemføres.

Vi henleder opmærksomheden på, at selv mindre besparelser på fritids- og idrætsområdet kan få store konsekvenser for det frivillige engagement, der er en forudsætning for dels driften af øens mange idrætsforeninger og dels gennemførelsen af aktiviteterne, som er vigtig brik i børn og voksnes sundhed og trivsel.

Kommentarer til Spareforslag

FKLU-21-01 Reduktion af driftstilskud til selvejende haller

Forslaget om en besparelse på driftstilskuddet til de selvejende haller med yderligere 300.000 kr. kommer oveni, at der er sket en reduktion af denne pulje gennem flere år. Vi er bekymrede for, at det vil få omfattende konsekvenser for de nuværende omfattende 7 tørhaller og 2 vådhaller. Konsekvensen vil ramme videre ud på øens idrætsudøvere, der anvender hallerne.

Opmærksomheden henledes også på, at der skal findes en løsning for at sikre Poulskerhallen, som der ikke synes at indgå i budgetmaterialet.

DGI Bornholm anbefaler, at forslaget tages af bordet, da det vil forringe de selvejende halleres råderum og betingelserne for øens idrætsliv.

FKLU-21-02 Reduktion af medlemstilskudspuljen

Forslaget om en reduktion på 150.000 kr. af medlemstilskudspuljen for børn og unge under 25 år kan synes som et mindre indgreb. Men det er virkelig et uheldigt signal at sende til de mange frivillige i øens folkeoplysende foreninger, herunder idrætsforeningerne, hvis forslaget gennemføres. Det vil nedsætte foreningernes økonomiske mulighed for at udbyde aktiviteter til deres medlemmer.

DGI Bornholm anbefaler, at midlerne som minimum fastholdes på budgettet

FKLU-21-05 Bortfald af midler til sommerferieaktiviteter for børn og unge

Forslaget om at spare 226.000 kr., hvor halvdelen af midlerne er anvendt til gratis kultur-, natur- og kunstaktiviteter og halvdelen af midlerne er anvendt til gratis idræts- og legeaktiviteter for øens børn og unge i sommerferien – er bare trist læsning. På idrætsiden er midlerne anvendt til betaling af idrætsforeninger, der i 2024 tilbød 69 aktivitetsdage med deltagelse af omkring 1.000 børn og unge. I 2025 skønnes aktivitetsniveauet at være lige så højt – ud fra de foreløbige afrapporteringer fra idrætsforeningerne. Aktivitetsmulighederne er meget værdsat af både børn, forældre og foreninger.

DGI Bornholm anbefaler, at midlerne fastholdes på budgettet.

FKLU-59-01 + NMPU-55-10 Lukning af Søndermarksskolens svømmesal

Søndermarksskolens svømmesal bliver anvendt af mange andre brugere end Søndermarksskolens klasser. Brugere spænder lige fra svømmeklubber, børnehaver, pensionister og modelbådsejere – foruden skoleklasser og SFO. Det vil være vanskeligt at henvise brugerne til andre faciliteter. Det vil få store konsekvenser for en besparelse på "bare" 100.000 kr.

DGI Bornholm finder forslaget meget uheldigt og vil være stik imod alle intentioner om at fremme folkesundheden på øen, hvis det gennemføres.

NMPU-52-01 Besparelse på naturforvaltning

Forslaget lægger op til at spare 300.000 kr. på vedligeholdelse af stier, fredede arealer og særlige landskabelige- og botaniske lokaliteter. Besparelsen vil være en forringelse af Bornholms natur- og landskabsværdier og de rekreative muligheder.

DGI Bornholm finder forslaget meget uheldigt i øens samlede satsning på at få folk ud og være aktive hele året, herunder ikke mindst satsningen på outdoor-aktiviteter og outdoor-turisme, og vi anbefaler derfor, at besparelsesforslaget tages ud af kataloget.

NMPU-55-05 lukning af varmtvandsbassin på Sønderbo

Varmtvandsbassinet på Sønderbo er pt det eneste kommunale varmtvandsbassin på øen, og besparelsen vil ramme de svageste borgere, der i dag benytter tilbuddet. Der er tale om både ældre, kræftramte kvinder, borgere under genoptræning og babysvømning. Alene i babysvømning har DGI Bornholm i 2024 haft 35 hold med ca. 180 babyer og lige så mange mødre i vandet. Aktiviteten vurderes at være meget betydningsfuld – både for den motoriske udvikling af det enkelte barn og for støtten til de nybagte mødre.

DGI Bornholm anbefaler, at lukningen af varmtvandsbassinet på Sønderbo tages ud.

NMPU-55-07 Lukning af 13 udvalgte offentlige toiletter

Forslaget lægger op til at spare 300.000 kr. ved permanent at lukke 13 offentlige toiletter fordelt over hele øen, heraf mange beliggende i tilknytning til strande, P-pladser og mindre byer.

DGI Bornholm finder forslaget meget uheldigt i øens samlede satsning på at få folk ud og være aktive i naturen hele året, herunder ikke mindst satsningen på outdoor-aktiviteter og outdoor-turisme, og vi anbefaler derfor, at besparelsesforslaget fjernes.

Ekstra udvidelsesforslag

Opprioriteringsforslag – regulering af 25 års reglen

Bornholms Regionskommune modregner fortsat medlemstilskuddet til de folkeoplysende foreninger, når der er medlemmer over 25 år. Det er u hensigtsmæssigt at have en økonomisk mekanisme, der rammer idrætsforeninger med medlemmer over 25 år. Flere af landets kommuner har helt fjernet 25 års reglen for at undgå, at foreninger bliver modregnet i tilskud for medlemmer over 25 år.

DGI Bornholm anbefaler, at Bornholms Regionskommune følger modellen fra andre kommuner og regulerer 25 års reglen, så foreninger ikke straffes for at have voksne medlemmer.

Med venlig hilsen

Mads Noltensmejer
Konst. forperson

/

Karen-Margrethe Hansen Bager
Direktør

Fra: Palle Hansen <balkestation@gmail.com>
Sendt: 25. juli 2025 16:47
Til: Økonomi og Personale - Budget og indkøb. Budget
Emne: Budget besparelser

Social og Sundhedsudvalget.

Ved Formand Rene' Danielsson

Høringssvar angående foreslåede besparelser på psykiatri og handicap området i Nexøhuset.

Så kom den tid på året hvor der blev fremlagt spareforslag fra kommunalbestyrelsen.

Som familie og pårørende bestyrelse må vi på det kraftigste tage afstand til de foreslåede besparelser.

Spareforslag SSU-32-01.

Forslaget foreslår en besparelse med den begrundelse at der er et antal ledige pladser på botilbudene.

Sammen med de besparelser der de seneste år er sket på botilbudene finder vi spareforslaget uacceptabelt. Da vi mener at det vil øge arbejdspresset på den enkelte medarbejder, mindsker fleksibiliteten i Nexøhuset og på sigt føre til personaleflugt.

Vi er som pårørende meget bekymret for at besparelsen vil resultere i mindre tid til den enkelte beboer.

Ifølge netmediet Bornholm nu fra 23/7-25, planlægger kommunalbestyrelsen at oprette 3-5 døgnpladser i Klemensker. Det lyder meget mærkeligt, når der er ledige døgnpladser andre steder. Vi opfordrer til at kommunalbestyrelse trækker SSU-32-01 tilbage og udnytter de døgnpladser der er ledige.

Spareforslag SSU-32-02.

I skriver i jeres spareforslag meget om at kompetenceudvikle medarbejderne, vi er derfor komplet uforstående for den besparelse. Kommunalbestyrelsen foreslår at nedlægge en stilling der netop udvikler de øvrige medarbejders kompetencer, hvor ligger besparelsen hvis der skal ansættes flere i sygeplejen.

Spareforslag SSU-32-07.

Spareforslaget indebære en nedskæring på 5% på kommunens aktivitets og samværstilbud hvor langt vil kommunalbestyrelsen i sin spareiver?

Kommunalbestyrelsen har udgivet en meget fin kvalitetsstandard for Servicelovens § 104, § 104 er et skal tilbud. Hvad er en kvalitetsstandard hver, hvis kommunalbestyrelsen hele tiden skærer ned på tilbudene i henhold til den?

Vi må som pårørende tage kraftig afstand til spareforslaget da det vil betyde store forringelser der der bruger tilbudet og samtidig berøre Nexøhusets øvrige beboere.

Vi må i som medlemmer i forældre og pårørende bestyrelsen for på det skarpeste tage afstand til foreslåede besparelser på botilbud og samværstilbud.

Med venlig hilsen forældre og pårørende bestyrelsen Nexøhuset.

For bestyrelsen Bente Funch Pedersen.

Innovation er vejen frem for Bornholm!

Hvis det bliver en realitet at Ungdomsskolens afdeling i Klemensker flytter til Rønne, er her en idé:

For at sikre Bornholms langsigtede udvikling og tiltrækningskraft for børnefamilier er det afgørende, at der findes stærke kommunale tilbud i hele kommunen – også på den centrale del af øen. I dag er der kun én folkeskole i området, selv om her findes boliger til priser, der matcher de lønninger, man typisk kan opnå på Bornholm.

Manglen på lokale skoletilbud hæmmer bosætning og vækstpotentiale, særligt i områder med lavere boligpriser, hvor tilflyttende børnefamilier realistisk kan etablere sig.

Aktuelt bor der 545 børn i skolealderen i Svartingedal skoledistrikt, men kun 233 af disse benytter den lokale folkeskole.

En folkeskole i Klemensker – med eks. 0.-6. klasse – i den ledige bygning vil give:

- **Synergi med eksisterende tilbud:** En Klemensker-skole kan sikre to-spors overbygning i Svartingedal skoledistrikt.
- **Økonomisk bæredygtighed:** Investeringen tjener sig selv hjem gennem tilflytning og øget skatteprovenu.
- **Social balance:** Skoletilbud i områder med overkommelige boligpriser skaber social og geografisk lighed.
- **Kapacitetsudnyttelse:** Den snart tomme bygning kan tages i brug med minimale anlægsomkostninger.
- **Understøttelse:** Gøre et i forvejen børnerigt område yderligere attraktivt for tilflyttere med børn.

En strategisk investering i Klemensker vil derfor ikke blot imødekomme et lokalt behov, men ydermere understøtte Bornholms samlede udviklingsstrategi ved at bidrage til byudvikling, forbedre rammerne for skole, uddannelse samt et godt og aktivt liv. Disse elementer der alle vil få området og dermed kommunen til at fremstå mere attraktivt for tilflyttere i den livsfase som Bornholm har så hårdt brug for og i dag så svært ved at skaffe.

Bornholm bør være et sted, hvor børnefamilier har reelle valgmuligheder – også inde på øen. En skole i Klemensker er ikke bare et lokalt ønske, men et strategisk skridt mod en stærkere fremtid.

Jeg opfordrer til, at denne løsning prioriteres politisk.

Venlig hilsen

Formand, Philip Hedegaard Kjøller, Klemensker Land- og Byforening

Børn i skolealderen (5-14 år) fordelt på sogne

1/1-2025 Danmarks Statistik

Rønne (1 folkeskole)	945
Nexø (1 folkeskole)	364
Aaker (1 folkeskole)	311
Knudsker (inkl. Rønne syd) (1 folkeskole)	310
Nyker (inkl. Sorthat-Muleby 32)	168
Klemensker (inkl. Årsballe)	167
Østermarie (inkl. Bølshavn)	159
Hasle (inkl. Tofte) (1 folkeskole)	149
Vestermarie	140
Allinge-Sandvig (1 folkeskole)	112
Svaneke	108
Ibsker (inkl. Listed og Årsdale 23)	97
Olsker (inkl. Tejn 50)	96
Østerlarsker	88
Bodilsker (inkl. Balka)	85
Poulsker (inkl. Snogebæk 44)	79
Rutsker (inkl. Vang)	62
Nylarsker (inkl. Arnager og Lobbæk 19)	57
Rø	50
Gudhjem (inkl. Melsted)	41
Pedersker	39

Høringssvar fra Kommunikationscentrets bestyrelse vedr. budget 2026

Bestyrelsen ved Kommunikationscentret har følgende kommentarer til besparelsesforslag som vedrører centret:

SSU-32-11 Rammebesparelse som følge af sammenlægning af teams

Bestyrelsen er meget bekymrede for at specialkompetencer i Kommunikationscentret vil gå tabt. Forslaget betyder afskedigelse af en medarbejder, således at de resterende medarbejdere, vil skulle yde mere indenfor et bredere fagområde. Der vil være tale om en personalereduktion på 20%, hvilket kan medføre, at tilbuddet til borgerne kan blive væsentligt forringet. Der vil kunne tilbydes mindre tid til hver borger, og ventetiderne vil blive længere. Forringelsen sker for en gruppe borgere, for hvem konsekvensen af længere ventetid kan være, at funktionsniveauet bliver dårligere, og at recovery-processen bliver længere. Det kan medføre psykologisk påvirkning og forringelse af livskvalitet, og få betydning for borgerens identitet, selvhjulpenhed, og evne til at "være en del af samfundet".

Bestyrelsen er bekymrede for at besparelsen kan medføre manglende tid til kompetenceudvikling for personalet, således at specialer udvandes, og det bliver svært at opretholde Kommunikationscentrets meget høje kompetenceniveau.

Bestyrelsen frygter, at der er risiko for, at besparelsen kan ende med at blive dyrere for kommunen pga. øgede udgifter til bl.a. forsørgelsespligt, støtte-kontaktperson, hjemmehjælp, og i værste fald at sygemeldte borgere ikke har mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, og må førtidspensioneres.

SSU-32-12 Besparelse på hørerelaterede opgaver

Besparelsen svarer til 22% af den samlede bemanning i høreteamet. Det skal ses i sammenhæng med, at andelen af ældre med hørenedsættelse er stigende

Bestyrelsen er overordentlig bekymrede for, at forslaget vil medføre længere ventetid til høreundersøgelse og udlevering af høreapparater til patienter med ukompliceret høretab. Borgere der har brug for specialundervisning på høreområdet, vil ikke længere kunne tilbydes optimal opfølgning, og der vil blive længere ventetid på undervisning og rådgivning hos en hørekonsulent. Forlænget ventetid kan for personer med hørenedsættelse, føre til forringet livskvalitet, social isolation, udvikling af demens, ensomhed, og i yderste konsekvens gøre det vanskeligt at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

KC varetager efterkontrol og opfølgning på behandlinger af borgere med kompliceret høretab, foretaget på Bispebjerg. Besparelsen vil medføre, at KC ikke kan tilbyde behandlingerne, og at flere borgere vil skulle rejse over for at få hjælp til efterjusteringer og kontrol. Rejsetid og planlægning tærer på kræfterne for en gruppe borger, der i forvejen er udfordrede, og der vil være betydelige udgifter forbundet med mange rejser til Bispebjerg.

Behandlinger af borgere med kompliceret høretab på Bispebjerg, tager ofte under en time, hvilket ikke står mål med borgerens rejsetid. Forhandlinger med Regionen, om at hjemtage behandlingerne til Bornholm er pt. i gang, men forhandlingerne vil ikke kunne fortsættes hvis besparelsen vedtages.

Bestyrelsen er bekymrede for, at der vil blive mindre tid til kompetenceudvikling for personalet, hvilket over tid vil kunne betyde udvanding af fagligheden. Specialviden, høj grad af faglighed, og kontinuerlig tilegnelse af ny viden og teknologi på høreområdet, er en forudsætning for at KC kan være specialister på høreområdet.

Det kræver specialviden indenfor høre- og kommunikationsvanskeligheder, at vurdere behov og muligheder i forbindelse med bevilling af høretekniske hjælpemidler. Derfor er opgaven med sagsbehandling, ansøgning og bevilling, delegeret fra afdeling Hjælpemidler til Kommunikationscentret. Hvis forslaget vedtages, kan konsekvensen blive at opgaven, pga. manglende ressourcer i KC, vil falde tilbage til afd. Hjælpemidler, og ikke længere vil kunne varetages af specialister på høreområdet.

SSU-32-14 Besparelse på ledelse ved sammenlægning af Kommunikationscentret med anden afdeling i BRK

Bestyrelsen ser med stor bekymring på forslaget. Det er vigtigt at lederen af KC har indgående kendskab til de helt specielle områder centret varetager. Kommunikationscentrets opgaveportefølje er kompleks, og kræver en høj specialiseringsgrad. Dette stiller krav til lederens specifikke kendskab til opgavernes kompleksitet. Som et led i at kunne opretholde Kommunikationscentrets høje kompetenceniveau, er muligheden for ledelsessparring ved fagligt komplekse og vanskelige opgaver en afgørende nødvendighed.

En meget forkert og umulig besparelse Budget 2026.

Forslag: NMPU-55-03 Driftoptimeringer på ejendoms- og havneområdet

Endnu en gang trækker embedsværket dette forslag til besparelse op af hatten.

Spareforslaget flytter håndværksopgaver fra øens private erhverv, over til intern ansatte BRK håndværkere. En øvelse som giver indtryk af en desperat administration. For nu er det tredje gang, at dette forslag dukker op. Tidligere indsigelser er vedhæftet som bilag, idet de tidligere økonomiske betragtninger stadig er aktuelle. Men for en god ordens skyld, vil jeg her redegøre for, hvorfor det vil være en principiel katastrofe at føre dette forslag ud i livet.

1. Kommunale medarbejdere er ikke ved opgaver, presset på tidsforbrug som tilsvarende privat ansatte medarbejder. Årsagen ligger i det økonomiske pres i det private regi. Ved tilbudsarbejde er ansættelsen betinget af at medarbejderen laver arbejdet inden for den fastsatte tid. Bruges der mere tid, opstår det er tab på virksomheden. Ved regningsarbejde har fakturagodkendere i BRK's ejendomsafdeling, et skarpt øje på at regningen repræsenterer opgavens omfang. Igen her skal virksomheden selv dække et eventuelt overflødig tidsforbrug. I kommunalt regi ender regningen altid intern i BRK.
2. Når der i perioder, opstår tidspunkter hvor der er langt mellem opgaverne, kan en privat virksomhed udføre opgaver for øens øvrige private kunder. Det kan en BRK medarbejder ikke og må derfor afvente indkommende interne opgaver med efterfølgende spildtid.
3. Øens private erhverv, påtager sig ansvar i forhold til uddannelse af fremtidens håndværkere. Dette vil være svært, nærmest umuligt for en intern BRK-afdeling idet kravene fra undervisningsministeriet til opgavevariationen for elever er ret høj.
4. I forhold til arbejder på Automatisk Brand Alarmeringsanlæg (ABA), kræver dette en ISO9001 certificering med årlig intern og ekstern audit. En stor indledende proces samt tidsmæssigt og kompetencekrævende efterfølgende hvert år. Alle medarbejder der beskæftiger sig med området, skal igennem en ret omfattende efteruddannelse og for at kunne servicere 24/7, kræver det flere medarbejdere. Endvidere skal BRK godkendes af leverandører. Da BRK i de sidste 40år altid har prioriteret laveste pris på anskaffelse, sidder der mange forskellige produkter rundt i kommunens bygninger og dermed mange forskellige leverandører. Og BRK vil aldrig blive godkendt af alle leverandører og vil dermed ikke kunne opnå en ISO9001 certificering på området.
5. Når man beskæftiger sig med ABA, følger der flere arbejdsområder med. Et ABA-anlæg fungerer næsten altid sammen med et varslingsanlæg (AVA). Så for at kunne beskæftige sig med ABA, skal man også godkendes til AVA. Altså samme procedure med en selvstændig ISO9001 certificering, efterfølgende årlig audit, samt vedholdende efteruddannelse af medarbejder. En certificering vi som privat virksomhed kan opretholde pt. idet opgavemængden af private og kommunale opgaver er tilstrækkelig stor. En udtrækning af vores del af de kommunale opgaver på dette område, vil medføre en så lille opgavemængde, at det ikke økonomisk vil kunne forsvare at vi opretholder vores ISO9001. Til stor skade for alle de private kunder, som dermed må rekvirere teknikere udenøs fra.

6. Da både el- og VVS arbejder er autorisationskrævet, er vi som virksomhed pålagt at opretholde et kvalitetssystem (KLS) Dette system kræver i lighed med en ISO9001 certificering samt en intern og ekstern audit. I dette KLS-system er der samme krav til beskrivelser og procedure for kvalitetssikring samt krav til nødvendige kompetencer hos medarbejdere. Dette medfører at der skal være en personlig autoriseret person til at administrere systemet. På samme måde er der krav på tilstrækkelig kompetence hos de reelt udførende.

Ovennævnte punkter inkl. vedhæftede tidligere års argumenter, er de primære indvendinger jeg som repræsentant for egen virksomhed samt formand for brancheorganisationen Tekniq Bornholms-afdeling fremkommer med.

Forslaget **NMPU-55-03** er desværre rigtigt dårligt udarbejdet og decideret økonomisk forkert. Endvidere er de fagspecifikke krav totalt overset herunder også de afledte arbejds- og økonomiske byrder i forbindelse med godkendelser.

Ønskes en yderligere kommentering, stiller jeg gerne op.

MVH. Peter Lund Olsen

Direktør i Knudsker el ApS samt formand for brancheorganisationen Tekniq.

(Tekniq er brancheorganisation for øens EL- og VVS-virksomheder)

Bilag.

Indsigelse tilsvarende forslag budget 2024 og 2025.

BILAG 1: En meget dyr besparelse 2025.

Bornholms Regionskommunes spareforslag om at flytte installatør-arbejde internt bliver dyrt for øen, både på den korte og den lange bane.

Spareforslaget flytter opgaver inden for automatiserede brandalarmering samt elektrikerarbejde, fra private virksomhederne til en internt ansat. Kommunen mener selv, at det vil resultere i en årlig besparelse på 200.000. Problemet er bare, at regnestykket er mere end bare optimistisk. For når Bornholms Regionskommune hjemtager arbejdet med automatiseret brand alarmering (kaldet ABA) samt elektrikerarbejde, fjerner de en del af levestrøket for lokale virksomheder, og sender arbejdet til Sjælland i stedet.

Vi ved alle, at kommunen står i en situation, hvor der skal findes midler, men beslutninger bør ikke tages på et desperat grundlag, og når man kigger nærmere på selve forslaget, så virker det hvis ikke desperat, så i alt fald som ønsketænkning.

Selvom en mulig årlig besparelse på 200.000 ved første øjekast må virke tiltalende, så er der flere grunde til at forholde sig skeptisk. Principielt er det den helt forkerte vej at gå og et forkert signal at sende til det bornholmske erhvervsliv. Men først og fremmest så holder tallene ikke vand. Med mine mange år i faget, kan jeg hurtigt se, at det er en urealistisk besparelse, der glemmer at forholde sig til en række udgifter, der i sidste ende giver røde tal på bundlinjen.

Ved at ansætte en installatør med en ABA-certificering, regner man med at kunne nøjes med en årlig udgift på 520.000. Men med min egen erfaring som både ABA godkendt installatør og erhvervsdrivende kan jeg kun se det beløb som et udtryk for et naivt virkelighedsbillede fra en kommune under pres eller i bedste fald en fejlregning.

En anslået månedsløn til installatøren på 45.000 plus sociale udgifter (+55%) giver omkring 837.000 om året. Dertil skal tillægges specialindrettet servicebil, indkøb og vedligehold af værktøj samt specialmåleinstrumenter, vedligehold af ABA-certificeringer herunder lovpligtige opfølgingskurser, udgifter til årlig intern og ekstern audit, udgifter til lovpligtigt kvalitetssikringssystem kaldet KLS for at lave elektrikerarbejde også her med tilhørende intern og ekstern audit. Alt sammen omkostninger som realistisk anløber over en million. Alt dette for i et forsøg på at spare udgifter for 700.000. En rask hovedregning viser, at det giver en årlig udgift på mindst 300.000 i stedet for den forventede besparelse på 200.000. Altså mindst 0,5mill. ved siden af. Kort sagt en besparelse der bliver en udgift. Hvilket må siges at være en regulær øv-løsning for både virksomheder, borgere og kommunen selv.

En stor spiller scorer selvmål

Der er ingen tvivl om at BRK har stor betydning for de lokale virksomheder. Kommunen er en af de største kunder når det kommer til ABA Service. Hvis de ender med at hjemtage ABA opgaverne, vil det resultere i, at bliver svært at fastholde certificeringen for de private aktører der allerede findes på øen. Kommunens ene medarbejder skal formodentlig også på ferie, er syg, under uddannelse eller fraværende af andre årsager. Meget service udføres 24/7/365. Og der er næppe nogen BRK ansatte der syntes at det er ok at stå til rådighed døgnet rundt hele året. Det betyder at man kan blive nødt til at hente de relevante kompetencer over fra fastlandet, med det resultat at skattegrundlaget svinder, alt imens at det bliver dyrere at få udført.

Dertil kommer spørgsmålet om kommunen er parat til tage ansvar for lærlinge og kompetencevideregivelse, når de fjerner kompetencerne for virksomhederne? Specialiserede ABA-

installatører hænger ikke på træerne, og hvis arbejdet rykker til det kommunale, kan man jo kun håbe, at kommunen også er parat til at tage ansvar ved at tage lærlinge, der kan føre specialet videre fremadrettet. Det gør vi gerne i installationsbranchen, men det kræver, at vi til stadighed har de nødvendige opgaver til at fastholde vores certificering og til dermed at kunne uddanne øens næste installatører.

Replik

Til pkt. 1 bemærkes påstanden om at det er en bedre udførelse med interne medarbejdere. Det kunne jeg som formand for de Bornholmske el-og VVS installatører, godt kunne tænke mig at få uddybet.

Til pkt. 2 har jeg samme holdning. Igen havde det været rart på fagenes vegne at få uddybet påstanden om større fleksibilitet og hurtigere opgaveløsning.

Til pkt. 4. tror jeg at man glemmer de beboer på plejehjem der skal undvære brandsikringen pga. af at man ikke kan få fat i BRK's egen medarbejder, eller man venter på at få fløjet en udenøjs tekniker til øen. Og den omkostning det vil være at have en dedikeret brandvagt gående.

Forslaget er stort set identisk med forslag til budget 2024. For ikke at skulle komme med indsigelse hvert år, vil jeg meget gerne forklare mig yderligere hvis det skønnes nødvendigt. I øvrigt vil jeg opfordre til at man i administrationen faktisk tjekker noget grundigere, så man ikke år efter år præsenterer et forslag der i fagverden er åbenlyst præsenteret på et helt forkert grundlag.

Med venlig hilsen

Peter Lund Olsen, Direktør i Knudsker el samt formand for Tekniq Bornholm.

BILAG 2: En meget dyr besparelse

Bornholms Regionskommunes spareforslag om at flytte installatør-arbejde internt bliver dyrt for øen både på den korte og den lange bane.

Spareforslaget flytter opgaver inden for automatiserede brandalarmering fra virksomhederne til en internt ansat, og kommunen mener selv, at det vil resultere i en årlig besparelse på 200.000.

Problemet er bare, at regnestykket er mere end bare optimistisk. Ydermere koster det kommunen, øen og dens indbyggere på den lange bane. For når Bornholms Regionskommune hjemtager arbejdet med automatiseret brand alarmering (kaldet ABA), fjerner de en del af levegrundlaget for lokale virksomheder, og sender arbejdet til Sjælland i stedet.

Vi ved alle, at kommunen står i en situation, hvor der skal findes midler, men beslutninger bør ikke tages på et desperat grundlag, og når man kigger nærmere på selve forslaget, så virker det hvis ikke desperat, så i alt fald som ønsketænkning.

Selvom en mulig årlig besparelse på 200.000 ved første øjekast må virke tiltalende, så er der flere grunde til at forholde sig skeptisk. Principielt er det den helt forkerte vej at gå og et forkert signal at sende til det bornholmske erhvervsliv. Men først og fremmest så holder tallene ikke vand. Med mine mange år i faget, kan jeg hurtigt se, at det er en urealistisk besparelse, der glemmer at forholde sig til en række udgifter, der i sidste ende giver røde tal på bundlinjen.

Ved at ansætte en ABA-installatør internt regner man med at kunne nøjes med en årlig udgift på 520.000. Men med min egen erfaring som både ABA godkendt installatør og erhvervsdrivende kan jeg kun se det beløb som et udtryk for enten en fejlberregning eller et naivt virkelighedsbillede fra en kommune under pres.

En anslået månedsløn til installatøren på 45.000 plus sociale udgifter (+55%) giver omkring 837.000 om året. Dertil skal tillægges bil, indkøb og vedligehold af værktøj samt måleinstrumenter, vedligehold af ABA-certificeringer herunder opfølgningskurser hos Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut, udgifter til årlig intern og ekstern audit, udgifter til KLS intern og ekstern audit. Alt sammen omkostninger der hurtigt kan ende på omkring en million i et forsøg på at spare udgifter for 720.000. En rask hovedregning viser, at det giver en udgift på 280.000 i stedet for den forventede besparelse på 200.000. Kort sagt en besparelse der bliver en udgift, hvilket må siges at være en regulær øv-løsning for både virksomheder, borgere og kommunen selv.

En stor spiller scorer selvmål

Der er ingen tvivl om Bornholms kommunes betydning for de lokale virksomheder. Kommunen er en af de største kunder når det kommer til ABA Service. Hvis de ender med at hjemtage ABA opgaverne, vil det resultere i, at bliver svært at fastholde certificeringen for private aktører, der løbende skal holde de specialiserede kompetencer ved lige for fortsat at måtte arbejde med de pågældende opgaver. Hvis de manglende opgaver betyder færre ABA godkendte installatører, vil det blive sværere for private kunder at kunne få service og kommunen vil selv havne i problemer, når deres ene medarbejder er på ferie. Det betyder at man er nødt til at hente de relevante kompetencer over fra fastlandet med det resultat, at skattegrundlaget svinder alt imens, at det bliver dyrere for den almene borger.

Dertil kommer spørgsmålet om kommunen er parat til tage ansvar for lærlinge og kompetencevideregivelse, når de fjerner kompetencerne for virksomhederne? Specialiserede ABA-installatører hænger ikke på træerne, og hvis arbejdet rykker til det kommunale, kan man jo kun

håbe, at kommunen også er parat til at tage ansvar ved at tage lærlinge, der kan føre specialet videre fremadrettet. Det gør vi gerne i Knudsker El, men det kræver, at vi stadig har de nødvendige opgaver til at fastholde vores certificering og til dermed at kunne uddanne øens næste installatører.

Budgetforhandlingerne er lige om hjørnet, og det er klart, at der skal hentes penge ind til en kommune i krise, men mit håb er, at det gøres på en måde, der ikke gør det økonomiske dyb endnu dybere. Det kan virke hårdt, men nu er det op til politikerne at stemme imod spareforslaget og vise, at Bornholms Regionskommune faktisk vil Bornholm det bedste.

Spareforslag SSU-33-03

Høringssvar – nedlæggelse af dagcenter tilbud i Nexø

§79 + 84.1 (ny ældrelov §6+16)

Konsekvenser:

Strategi og handleplan for demensindsatsen:

Det forventes, at antallet af borgere med demens vil stige betragteligt i årene fremover. En stor del af dagcenter-borgerne har en demensdiagnose. Bornholms regionskommune ønsker jf. strategi og handleplanen at skabe de bedst mulige rammer for borgere med demens. Borgere med demens profiterer af at blive stimuleret fysisk, psykisk og socialt – det er med til at stabilisere demenssygdommen. Den rolle udfylder dagcentret. En reduktion af dagcenter-pladser vil forringe den forebyggende og aktiverende indsats.

Det vil give et øget pres på personalet både i hjemmeplejen og i dagcentret og kræve flere personaleressourcer, da borgere med demens i mistrivsel kan have en udadreagerende adfærd eller apatisk fremtræden.

Forlænget transporttid:

Allerede i dag udviser borgere fra begge paragraffer tegn på overstimuli alene ved køreturen til dagcentret. En forlænget køretur som følge af sammenlægningen i Rønne vil potentielt give en endnu mere stressende oplevelse, i det mange med kognitive udfordringer tåler meget få stimuli. Ligesom det vil indvirke på borgerens rytme og trivsel at skulle tidligere ud af døren.

Det vil påvirke og presse personalet på dagcentret, da reaktionen kan være udadreagerende adfærd og mistrivsel ved ankomst. Og deraf skal bruges flere personaleressourcer på at skærme og skabe ro. Potentielt vil nogle fravælge dagcentret, da de ikke tåler køreturen. Det vil presse medarbejdere i hjemmeplejen. Her vil der i nogle situationer være Nattevagterne der skulle gøre borgere klar til at komme afsted i dagcenter det vil medføre en mere presset kørsel for hjemmeplejen.

Større gruppe som følge af sammenlægningen:

Der er evidens for, at små overskuelige enheder fremmer trivslen for borgere med kognitive udfordringer, det gælder således et flertal af dagcenter-borgerne. Vi er uenige i at sammenlægningen vil øge livskvaliteten gennem større mulighed for deltagelse i sociale fællesskaber. Større grupper vil potentielt skabe mistrivsel og udadreagerende adfærd som følge af uoverskuelighed og mange stimuli.

Det vil presse personalet og give øget behov for personaleressourcer – i forhold til at skærme og skabe ro. To små enheder (som Nexø og Rønne) giver en forebyggende effekt og er ro-skabende med bedre udnyttelse af personaleressourcer. Ligesom mindre enheder er komponenter i den nye ældre reform.

Høringssvar fra Social- og sundhedsassistent Pia Sonne Jensen

SSU-33-03 (Rønne DC)

Nye stillinger:

De berørte medarbejder vil få tilbudt en ny stilling i brk som nuværende leder vil finde til dem.

Men siger de Nej til denne stilling, så siger de sig selv op. Dette ligger et pres på det nuværende personale at de ikke selv kan have en indflydelse på hvor man kunne tænke sig at blive ansat, det medføre i den grad dårligere arbejdsvilkår og kan medføre mistriksel hos de ansatte, hvilket kan medføre sygdommeldinger på den lange bane blandt medarbejderne.

Konsekvens for medarbejder arbejdsmiljø og trivsel.

Arbejdsmiljøet vil blive mere presset grundet af, at de borgere Rønne skal modtage fra Nexø har en længere transporttid De borgere der anvender tilbuddet om at komme i dagcenter har som ofte en del med sig i bagagen enten en sen hjerneskode eller en demens i udvikling, der vil i denne situation kunne opstå en forværring for borgerne. Den lange transport vil medføre at borgerne kommer i høj arousal og personalet skal bruge flere ressourcer på at få dæmpet borgerne.

Vi vil risikere at flere borgere vil skulle tilbydes 1-1 aflastning det vil sige at de andre kollegaer skal løbe hurtigere og have flere borgere med sig i gruppe aktiviteter, hvilket vil kunne medføre at der hurtigt vil kunne opstå konflikter i de større grupper da borgerne ikke længe rumme så mange mennesker omkring sig. Dette vil medføre at personalet bliver presset og ville kunne få en følelse af ikke at gøre sit arbejde godt nok og svære ved at få givet de enkelte den opmærksomhed der kræves, medføre udbrændthed hos personale.

Vi bliver dog ikke flere personaler til denne opgave men derimod skal vi modtage både § 79 og § 84 som er visiteret på nuværende tidspunkt det vil sige at det ikke kun drejer sig om de 16 borger der er visiteret § 84 men også de borgere der er visiteret § 79 da det rent juridisk ikke er tilladt at afvisiterer et tilbud uden at kunne give borgerne et andet tilbud.

Høringssvar fra Social- og sundhedsassistent Pia Sonne Jensen

Spareforslag SSU-33-09

Der er her lagt op til at spare på samtaler vedrørende borgers ankomst samt formål på Sønderbo.

Dette er en af de grundpillerne der er sat op for at arbejde med borgerne inde på Sønderbo.

Personalet vil få svært ved at nå deres opgaver hvis dette spares væk da der så vil gå længere tid for at finde ud af hvem borger er og hvilke ydelser der skal til for at få borger tilbage til sin habituelle tilstand eller hvad der skal sættes i værk for at få borger videre enten til eget hjem eller evt plejecenter. Dette kan også give konflikter med pårørende da der vil være en skævvridning i tilbuddet, da der ikke vil kunne blive afstemt gensidige forventninger, hvilket kan påvirke det psykiske arbejdsmiljø

Inde på Sønderbo oplever vi også flere og flere udfordrede borger med sen- hjerneskader og demens i udvikling. Her er det vigtigt at der bliver lagt en god plan for at borger kan rumme opholdet dette vil ikke være muligt hvis diverse samtaler med og omkring borger falder bort.

I forhold til den nye Ældre lov hvor borger har mere tilsigtet selvbestemmelsesret vil personalet også her blive udfordret da de ikke har tid til at få kigget ind på hvad den enkelte borger ønsker dette medføre utilfredse borger hvilket igen medføre et dårligt arbejdsmiljø for de ansatte.

Og når den nye sundhedslov træder i kraft er det lagt op til at 70 % af borgerne inde på Sønderbo skal til knyttes regionen, det er endnu uvist hvordan denne opgave skal løses. Men det vil på sigt give en meget øget tyngde på Sønderbo da de borgere der tilknyttes rehabilitering vil skulle have andre ydelser end de borger der er på venteplads, rotation osv.

Høringssvar fra Røbos beboer- og pårørendebestyrelse budget 2026.

Der blev i indeværende års budget sparet på botilbudsområdet. Der er kommet flere vikarer og der er ikke altid afløsere ved sygdom – det udfordrer beboernes behov for kendt personale, faste rutiner og understøttelse af deres trivsel.

Rammebesparelse på botilbudsområdet. (SSU-32-01)

Botilbud består af 2 selvstændige økonomier – personaleleden, som finansieres af Center for familie og voksenindsatser og bygningsdelen, som finansieres af lejeindtægter fra beboerne eller BRK's tomdrifteskonto.

En rammebesparelse som følge af ledige pladser, vil ikke kun bevirke færre medarbejdertimer, men også et hul i budgettet for bygningsdelen. Det hul dækkes ifølge driftsaftale af BRK. Næste år er der budgetteret en huslejestigning på 5,5 % til Røbo og Klintebo. Så alle tomme pladser er en udgift som BRK skal afholde, når der ikke er beboere, som betaler husleje og varme.

Dernæst så er der en minimumsbemanding som skal opretholdes – på Røbo er der 1 nattevagt til alle beboerne. Der er typisk 1 medarbejder i hver gruppe og i gruppe 3 en ekstra. Den ekstra giver mulighed for at en medarbejder kan forlade Røbo, når der behov for indkøb, tandlæge ol. Bliver bemandingen nedsat – så vil det kræve en ekstra bevilling til ledsagelse for at beboere kan komme ud af botilbuddet. Ligeledes vil det være vanskeligt at gå en tur med en gruppe af beboere og sikre at de får luft og motion. Det er ikke alle beboere, som er tilknyttet samværstilbud – nogle af de ældste er gået på pension fra aktiviteter. De har stadig behov for, at der er ressourcer i hverdagen til at aktivere dem.

De fleste af beboerne er afhængige af, at det er fast personale som kender dem, og ved hvordan de skal håndteres hver især. Beboerne er afhængige at personalet har mulighed for at tage dem ud af huset, da det eller vil blive fastlåst på et bosted ude på landet. Så ender vi med beboere som bliver mere låst i sig selv, og har endnu sværere end ellers at befærde sig i nye omgivelser.

Samtidig er de beboere som endelig får bevilget et botilbud mere støttekrævende end tidligere – så samtidig med besparelse på personale får medarbejderne større opgaver også fordi nogle af beboerne får almindelige alderdomssvækkelse oveni. Den ældste på Røbo er lige blevet 90 år.

For at tiltrække/fastholde det gode personale er det vigtigt at de får en vis frihed samt medindflydelse for at de føler ejerskab for deres job. Dette risikerer vi forsvinder, hvis der bliver skåret for meget eller er for stor udskiftning i personalet.

Denne besparelse vil ramme beboerne på botilbud gennem manglende personale og BRK gennem huslejebetaling og andel af varmeregning, da færre skal dække varmeudgiften. Samtidig vil de, som ikke får et botilbud stadig skulle have hjælp og støtte i eget hjem.

Rengøring hver 3 uge (SSU-31-02)

Der står det også omfatter § 107 og § 108 – altså botilbud. Blandt beboerne er der nogle, som bruger gulvet på samme måde som mindre børn – det er altså nødvendigt, at gulvet er rent. Nogle beboere kan selv deltage i rengøringen, andre kan ikke. Men rutinen er vigtig for alle beboerne. En ændring kan fjerne trivsel og rutine på flere områder.

Rammebesparelse på aktivitets- og samværstilbud (SSU-32-07)

Aktivitets- og samværstilbud er afgørende for hverdagen for brugerne og deres trivsel. Forringelser kan også betyde, at dygtige medarbejdere søger andre steder hen, som følge af en nedsættelse af deres arbejdstid.

Beboerne på botilbud har ikke selv valgt deres liv og de er afhængige af mennesker omkring sig for at kunne trives – medarbejdere som forstår dem og deres individuelle behov og systemer. Der er gode og dygtige medarbejdere på Røbo, men også mange vikarer. En forringelse kommer til at ramme beboerne og deres trivsel og udvikling. Beboere i mistrivsel kræver langt flere ressourcer og faglige kompetencer end beboere i trivsel. Beboere der har været i mistrivsel, kan have behov for et højere støtteniveau efter de er kommet i trivsel igen – for at opretholde og skabe nye rutiner.

Erfaringer ovrefra: Når der først er mistrivsel, så bliver beboerne vanskeligere at hjælpe, personalet oplever beboere som ikke vil hjælpes, som lukker sig inde, som bliver voldelige, dernæst kommer der stor personalegennemgang og til sidst lukkes botilbuddet af tilsynet. – Hvis der ikke sættes massivt ind med ressourcer – altså er det langt billigere at opretholde trivsel end at genskabe trivsel.

Bevar det som virker

Lav hellere en analyse af, hvorfor det er blevet vanskeligere at få en plads på et botilbud fremfor at skære pladser væk. Der er borgere, som har behov for en plads i et botilbud, som ikke får det og som får anden støtte fra BRK. Og derfor stadig har behov for støtte fra BRK.

19. august 2025

Høringssvar fra skolebestyrelsen vedr. budget 2026, Bornholms Regionskommune

Skolebestyrelsen på Hans Rømer Skolen ser med stor bekymring på spareforslagene på skoleområdet. Sparekataloget er gået over smertegrænsen, og hjælper ikke på Bornholms image, og vil på ingen måde fremme tilflytterlysten for børnefamilier til Bornholm.

For det første er vi meget bekymrede over forslag BSU-13-08, der vedrører lærernes undervisningstid. Den samlede arbejdstid er jo fast, så når undervisningstiden udvides, tager man tid fra forberedelse og øvrige opgaver omkring undervisning og børn. Vi ved, at det vil forringe undervisningen og på sigt resultere i et øget sygefravær og sandsynligvis endnu større rekrutteringsproblemer.

I skolens hverdag er det af stor betydning at der er flere voksne i klassen ad gangen. Der ses en tydelig effekt både fagligt og socialt, når der er flere til at se og tage hånd om den enkelte. I særdeleshed de sårbare børn har stor gavn af det, og derfor frygter vi effekten af den mindre voksentid, der er i forslag BSU-13-07. Det vil også forringe muligheden for holddannelse og differentiering. Vi frygter, at det vil komme til at koste dyrt for alle, ikke mindst de sårbare børn.

Forslag BSU-13-10 om en rammebesparelse på 1% på sygefravær falder ikke så godt i tråd med at sætte undervisningstiden op og skære på to-voksenterne.

Vi kunne godt foreslå en udvidelse på skoleområdet således at ALLE bornholmske folkeskoler får madskole, og at alle bornholmske skolebørn kan deltage i svømmeundervisning på lige vilkår for skolernes økonomi. Så lever vi også bedre op til tanken om Fælles Folkeskole Bornholm.

I ånden fra Fælles Folkeskole Bornholm vil det også give mening, at de øgede udgifter der er med juniormesterlæreordningen ikke kun skulle dækkes af en skole på øen, men at det var et fælles ansvar, da en sådan klasse koster mere end en almindelig folkeskoleklasse.

På vegne af skolebestyrelsen ved Hans Rømer Skolen,

Jens Harvest og Lena Stærke, medarbejderrepræsentanter i skolebestyrelsen

Høringssvar

Høringssvar til B26 BSU-13-07 og BSU-13-06

Bornholms Regionskommune
Center for Børn og Læring
Heldagsskolen
+45 56 92 36 00
heldagsskolen@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

19. august 2025

Indledning

Vi er bekymrede over endnu en runde af besparelser på skoleområdet. Hver gang der skæres – hvad enten det er på administrationen, kompetenceløft eller som to-lærerordningen – er det med en oplevelse af afvikling fremfor udvikling. Det styrker ikke folke- og specialskolerne, og det styrker heller ikke børnene. Tværtimod skaber det igen forringet kvalitet og mindre overskud til det, der burde være kerneopgaven: at sikre trivsel, læring og udvikling for alle elever.

BSU-13-07 Ophør af to-lærerordningen

At afskaffe to-lærerordningen og samtidig tale om “mindst indgribende skoletilbud” hænger ikke sammen. Færre hænder i klassen betyder mindre støtte til eleverne – og vil i praksis føre til flere eksklusioner, ikke færre.

BSU-13-06 Optimering af skolernes administrative understøttelse

Forslaget om “optimering” af skolernes administrative understøttelse risikerer at blive en klar forringelse, især på specialskolerne. Her er administrationen ikke bare papirarbejde, men en nøglefunktion for den tætte forældre- og myndighedskontakt, der får hverdagen til at hænge sammen for eleverne.

Afslutning

At spare på disse områder er kortsigtet – og vil koste dyrt på både inklusion og kvalitet. Vi opfordrer til, at der foretages en grundig konsekvensvurdering, inden der træffes beslutning, så der fortsat kan ske udvikling fremfor at afvikle.

Skolebestyrelsen
Heldagsskolen

Kildebakken
Kildesgårdsvej 19 3770 Allinge

Bornholms Regionskommune
Center for Skole
Kildebakken
+45 56 92 61 00
kildebakken@brk.dk
www.brk.dk
CVR: 26 69 63 48

19. august 2025

Høringssvar vedr. budget 2026

Skolebestyrelsen ved Kildebakken har følgende kommentarer til budget 2026:

Generelt set henleder vi til en opmærksomhed på konsekvenserne ved besparelser på områder med særligt sårbare brugere.

I budget 2025 blev Kildebakken ramt af store besparelser. De deraf manglende ressourcer har haft store konsekvenser, bl.a. i form af et højere sygefravær blandt personalet. Det er de allermest sårbare børn og unge med de allerstørste behov, der går på Kildebakken Disse har særligt brug for stabilitet og kontinuitet som kan være svær at sikre ved højt sygefravær blandt personalet.

Vi vil gøre opmærksom på, at det er væsentligt at sikre kvaliteten på specialskolerne bl.a. ved, at der er de nødvendige ressourcer, den høje faglighed samt de nødvendige kompetencer.

Venlig hilsen

Skolebestyrelsen ved Kildebakken

Kongeskærskolen

Strandvejen 14
3770 Allinge
Kongeskaerskolen@brk.dk
+45 56922930

SKOLEBESTYRELSEN

Høringssvar vedrørende forslag til budget 2026

Skolebestyrelsen på Kongeskærskolen har været samlet i møde den 11. august og har gennemgået forslagene.

Overordnet set er det vores opfattelse at **rengøringen** – her 3 år efter Corona – har nået et lavpunkt og de besparelser der er implementeret giver en generel service, der må være under nogle standarder der er forsvarlige. Vi opfordrer kommunalbestyrelsen til at interessere sig for det også. Når en hel skole ikke få gjort rent en mange uger hen over en sommer, på trods af at der er medarbejdere på arbejde, må bunden være nået?

Overordnet set gør vi også opmærksom på her, at vi mener det er vigtigt at støtte op om de forskellige forslag til tiltag inden for det specialiserede område på skolerne, som også er i høring, med **væsentlige investeringer i både almen- og specialområdet**.

Kommentarer til konkrete forslag: BSU 13-01 – Vi har før udtalt at vi anser Madskolen i Nexø som en vigtig og sympatisk ordning, men som det kan være mere nødvendigt at spare på frem for væsentlige indsatser for vores mest udsatte børn. Skolebestyrelsen håber på, at der kan findes en løsning hvor madskolen kan køre videre uden at blive nævnt som spareforslag hvert år.

Forslagene BSU 13-07 og 13-08 indebærer store forringelser af almenkolernes drift og dermed også arbejdet med at løfte på skolernes inklusionskapacitet. Det vil trække i en helt anden retning.

På samme måde ser vi med bekymring på de forslag under CFV 12 der omhandler forebyggelse, SSP og familieindsatser. Alt det forebyggelse vi ikke lykkes med, gør jo ikke arbejdet med vore mest udsatte nemmere – eller billigere.

Vi er positive over for følgende forslag: BSU 13-05 – lukning af ungdomsklub i Klemensker. Vi ser andre muligheder for dette.

BSU 11-02 – lukning af overgangsprojekt. Vi mener ikke det bør lukkes, men det må være en ledelsesopgave at løse opgaven inden for egen ramme i Center for Børn og Læring.

BSU 13-11 – lukkedage i SFO. På samme måde en ledelsesopgave, hvis skolerne kan få mulighed for selv at placere dagene, der hvor der er færrest børn.

På vegne af

Tue Christiansen, formand

15. august 2025

Høringssvar fra Skolebestyrelsen på Svartingedal Skole vedrørende spareforslag til Budget 2026

Skolebestyrelsen på Svartingedal Skole har gennemgået spareforslagene til Budget 2026 med særlig opmærksomhed på de forslag, der direkte eller indirekte berører folkeskolen og vores elevers hverdag.

Vi forstår, at kommunen står over for et betydeligt økonomisk pres, og at der derfor må prioriteres. Vi ønsker at bidrage konstruktivt til processen og pege på de områder, hvor vi oplever, at spareforslagene kan have store konsekvenser for kvaliteten af undervisningen, børns trivsel og skolernes muligheder for at løfte deres opgave.

Bekymringer

- 1. Reduktion af to-voksen-timer (BSU-13-07)**
To-voksen-ordningen er en afgørende støtte i undervisningen, især for elever med behov for ekstra hjælp, og for at skabe inkluderende læringsmiljøer. En reduktion vil efter vores vurdering øge risikoen for, at flere elever ikke får tilstrækkelig faglig eller social støtte i hverdagen.
- 2. Forhøjelse af lærernes undervisningstid (BSU-13-08)**
Øget undervisningstid pr. lærer kan svække undervisningens kvalitet og lærernes mulighed for differentiering, forældresamarbejde og arbejdet med inklusion. Samtidigt vil det være svært gennemføre bart på skolens yngste årgang pga. afkortningen af skoledagens længde.
- 3. Nedjustering af efter- og videreuddannelse (BSU-13-09)**
Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger er en investering i fremtidens folkeskole. Besparelser kan få langsigtede konsekvenser for både undervisning og rekruttering af medarbejdere.
- 4. Lukkedage i SFO (BSU-13-11)**
SFO'en spiller en vigtig rolle for børns trivsel, fællesskab og tryghed. Ekstra lukkedage kan skabe udfordringer for familier, særligt for dem uden fleksible arbejdsmuligheder. Dog vil et niveau på to dage formentlig have begrænsede konsekvenser.
- 5. Besparelser på det forebyggende børne- og familieområde (BSU-12-06, BSU-12-07, BSU-12-08)**
De foreslåede reduktioner i forebyggende indsatser, herunder familierådgivning, SSP-indsats og gadeplansarbejde, kan få alvorlige konsekvenser for udsatte børn og unge. Erfaringen viser, at tidlig indsats er langt mere effektiv og billigere end senere indgriben, når problemerne har vokset sig store. En svækkelse af disse tilbud risikerer at føre til øgede sociale udfordringer, der også vil kunne mærkes i skolens hverdag.

6. **Rammebesparelse på 1% for målrettet at nedbringe sygefravær (BSU-13-10)**

Vi er bekymrede for, om denne besparelse er realistisk at opnå uden negative konsekvenser for skolens drift. Sygefravær er ofte komplekst og kan være forbundet med arbejdsvilkår, arbejdsmiljø, generelle ressourcer såvel som "tilfældigheder" omkring sygdom og ulykker. Hvis besparelsen gennemføres uden samtidig at tilføre midler eller indsatser, der faktisk kan nedbringe, er risikoen, at den reelt vil føre til færre hænder i undervisningen og dermed forringet kvalitet.

Vi er bekymrede for, at flere af spareforslagene samlet set kan føre til en øget ulighed i børns muligheder for at få en god skolegang.

Positive tilkendegivelser

1. Vi ser meget positivt på udvidelsesforslaget om **Oprettelse af lokalt behandlings- og specialundervisningstilbud (BSU-13-50)**. Et lokalt tilbud, der i endnu højere grad vil kunne styrke mulighederne for, at børn med særlige behov kan modtage kvalificeret støtte tæt på deres nærmiljø, hvilket gavner både barnet, familien og samarbejdet med den lokale folkeskole.
2. Vi støtter anlægsforslaget **Svartingedal Skole – nyt faglokale og ibrugtagning af tom bygning til SFO (NMPU-A05)**. Etableringen af et fysikfaglokale vil forbedre undervisningskvaliteten, mindske spildtid ved transport og bidrage positivt til skolekulturen ift. at være en hel og selvstændig skole, mens ibrugtagning af SFO-bygningen dels er en forudsætning for at have klasselokaler nok, men som samtidig også vil skabe bedre plads til undervisning og fritidstilbud i takt med at elevtallet stiger.

På skolebestyrelsens vegne

Christian Buchholt
skolebestyrelsesformand

Rønne, 19. august 2025

Høringssvar vedrørende budget 2026

Hermed følger høringssvar vedrørende materialet, der er sendt i høring i forbindelse med budgettet for 2026.

Skolebestyrelsen for Skolerne i Rønne har helt overordnet en bekymring omkring de forslag, der er fremlagt i sparekataloget. Det handler om en række forslag under ét, der fjerner ressourcer direkte fra undervisningen eller fra de støttestrukturer, der skal understøtte skolen. For bestyrelsen at se strider det mod ønskerne om, at alment skolen skal styrkes for i højere grad at løfte inklusionsopgaven, der ligger i forlængelse af udmøntningen af Komponentens analyse fase II.

Derfor mener bestyrelsen ikke, at det kan anbefales at hente besparelser på et øge lærernes undervisningstid eller på at fjerne finansieringen af to-voksen-timer. Bestyrelsen ser samtidig med bekymring på rækken af forslag, der skærer ned på det forebyggende arbejde ved at reducere familiebehandlingen, familierådgivningen, gadeplan og SSP.

Dertil kommer forslag om at spare på ressourcecenter og udgående skolekonsulenter, der for bestyrelsen at se er nogle af dem, der skal indgå i det ressourcecenter, der skal være med til at styrke indsatsen omkring inklusion.

Bestyrelsen ser også grund til at rejse et flag i forhold til forslagene om rammebesparelser ved at optimere skolernes administrative understøttelse og spare 1% ved målrettet at nedbringe sygefravær. I sidste ende risikerer man, at det er besparelser, der viser sig ikke at kunne indhentes på de områder, og derfor kan ramme kvaliteten af undervisningen direkte.

Til sidst vil bestyrelsen gøre opmærksom på, at man ser med bekymring på, at driften af svømmesalen på Søndermark igen er i spil. For os at se er det en meget lille besparelse, man kan indhente, i forhold til hvor mange elever på skolen og i øvrigt svømmehold uden for skoletid, der har glæde af faciliteterne og bliver fortrolige med vand.

Det skal bemærkes, at skolebestyrelsen ikke var beslutningsdygtig på mødet, hvor høringsmaterialet blev gennemgået.

med venlig hilsen,
Nicklas Ackey
fungerende formand

Høringssvar fra Socialpædagogerne Bornholm vedr. BSU-12-01: Udvidelse til specialiseret børne- og ungehjem på Løgstikkens med 3-5 pladser

I Socialpædagogerne Bornholm mener vi, at det er en god ide at etablere et specialiseret børne- og ungehjem af høj kvalitet på Bornholm.

Det vil kunne gøre det lettere for de anbragte børn i forhold til samvær og kontakt med deres familier og øvrige netværk, hvis de kan blive på Bornholm i stedet for f.eks. at blive anbragt på Sjælland.

Det er også positivt, at det nye børne- og ungehjem samtidig kan være med til at løfte det specialiserede børne- og ungeområde på Bornholm og give mulighed for at udvikle og fastholde de særlige kompetencer og den socialpædagogiske faglighed, som anbringelser af udsatte børn og unge kræver.

Der er dog også forhold i spareforslaget, som bekymrer os.

Ifølge vores oplysninger er det planen, at det nye specialiserede børne- og ungehjem skal etableres på 1. sal i samme bygning som døgn- og aftenstilbuddet Løgstikkens. Det vil vi på det kraftigste advare imod.

Med Løgstikkens er der på Bornholm skabt et rigtig godt og velfungerende bo- og aktivitetstilbud for børn og unge med betydelig udviklingshæmning og forskellige former for funktionsnedsættelse. Der er plejekrævende handicappede børn, som i dag har en god og tryk dagligdag på Løgstikkens.

Målgruppen af børn på Løgstikkens er markant anderledes end de anbragte børn og unge på det kommende børne- og ungehjem, hvor målgruppen er børn og unge, der er psykisk udfordrede ofte med en grænseoverskridende og udadreagerende adfærd. Det er børn og unge, som i deres opvækst kan have været udsat for misbrug eller omsorgssvigt, og som ikke oplever, at de selv har et handicap.

Der er således tale om to vidt forskellige målgrupper, og af hensyn til begge målgrupper, mener vi ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at etablere et hjem for anbragte børn og unge i samme hus som Løgstikkens.

Der vil være stor risiko for, at det vil skabe en masse uro, hvis det nye tilbud til anbragte børn og unge flytter ind i samme hus som Løvtikken. Vi frygter, at der er stor risiko for, at det vil kunne ødelægge det velfungerende botilbud og gøre det utrygt for de meget sårbare børn med handicap, som bor der.

I Socialpædagogerne Bornholm mener vi desuden, at er vigtigt at være opmærksom på, at det kommende specialiserede børne- og ungetilbud vil få brug for nogle helt særlige personalekompetencer, som slet ikke er de samme som i Løvtikken.

Det kan muligvis give mening med fælles ledelse, men det vil som udgangspunkt ikke være muligt eller hensigtsmæssigt at flytte pædagogiske ressourcer frem og tilbage mellem de to tilbud. Tværtimod vil der være behov for særlige socialpædagogiske kompetencer og opkvalificering af personalet, hvis det nye børne- og ungetilbud skal sikres en høj kvalitet.

Selvom vi altså sagtens kan støtte ideen om at etablere et specialiseret tilbud til anbragte børn og unge på Bornholm, så vil vi på det kraftigste opfordre til at genoverveje placeringen og finde en selvstændig adresse til det nye tilbud.

*Venlig Hilsen
Tina Kofod Menzel
På vegne af bestyrelsen*

Høringssvar fra Socialpædagogerne Bornholm vedr. SSU-31-04: Reduktion af pædagogiske indsatser på plejeboligområdet:

Socialpædagogerne Bornholm finder det stærkt bekymrende, at politikerne nu igen skal tage stilling til et spareforslag om at skære i de pædagogiske indsatser ved at fjerne de socialpædagogiske stillinger på de bornholmske plejecentre.

Socialpædagoger er uundværlige på moderne plejehjem, og der er brug for flere og ikke færre socialpædagoger i ældreplejen:

Pædagoger er med til at forebygge, at vores ældre medborgere sidder passiv i egen lejlighed. De støtter beboerne i at udfolde deres selvbestemmelsesret til ønsker for et godt og værdigt liv med meningsfuldt indhold.

De pædagogiske aktiviteter på plejehjemmene er med til sikre, at de ældre bliver kognitivt stimulerede, de får frie valg til at kunne indgå i fællesskaber og danne nye sociale relationer.

Stimuli af hjerne-og muskelaktiviteter er med til at forebygge bl.a. demens, ensomhed og sansereduktion. Aktiviteterne holder hjernen aktiv, skaber gode grin og livskvalitet i samspil med andre i den sidste fase af livet.

Samtidig er den socialpædagogiske faglighed på området eksistentiel i forhold til samarbejdet med de forskellige tværfaglige samarbejdspartnere bl.a. i udarbejdelse af de socialpædagogiske handleplaner, forebyggelse af forråelse og understøttelse af hele området omkring demenshandleplanen - flere af pædagogerne er uddannede demensvejledere.

Derved er pædagogerne helt afgørende i forhold til at understøtte ældrereformen fra 2024.

Ved at fjerne disse muligheder for denne borgergruppe er bekymringen, at beboerne vil opleve en inaktiv og passiv hverdag. Dette kan medføre øgning i psykofarmaka, stigning i uhensigtsmæssig adfærd, flere konflikter borgere imellem eller rettet mod personalet samt angst- og uro-tilstande.

Skal pædagogerne erstattes af frivillige? Vi er bekymrede på beboernes vegne, hvis det hele skal overgå til frivillige foreninger. Hvem kommer? Hvilken etisk tilgang har den frivillige til opgaven? Kan den frivillige rumme udfordrende adfærd? Er det pårørende det hele skal bindes op på? – hvilke beboere har pårørende, det vil kunne skabe ulighed. Bekymringen er en øget risiko for ensomhed og utryghed for de ældre.

At de samme medarbejdere år efter år står på sparekataloget gør, at motivationen og oplevelsen af værdien af ens arbejde falder. Det påvirker arbejdsmiljøet negativt og skaber utryghed.

Pædagogerne kan med fokus på den socialpædagogiske faglighed koordinere samspillet med pleje- og aktivitetsmedarbejdere og de frivillige, og derved højne både kvalitet i opgaven, styrke arbejdsmiljøet på det enkelte plejecenter, samt øge trivslen hos både medarbejdere og de ældre, da glade stimulerede beboere giver livskvalitet og færre konflikter.

En del af aktivitetsmedarbejderne er desuden flexjobbere. At fjerne dem fra organisationen vil få en negativ konsekvens for flexjobbernes følelse af værdi på arbejdsmarkedet og for opfattelsen af BRK som rummelig arbejdsplads.

Venlig Hilsen

Tina Kofoed Menzel

På vegne af bestyrelsen

Høringssvar fra sygeplejerskerne i Sygeplejen

SSU-32-02: Besparelse på tværgående sundhedsfaglig understøttelse til botilbud

Ved at nedlægge den sundhedsfaglige konsulentstilling, kan der komme flere opgaver ind til Sygeplejen i forhold til at understøtte og undervise de ansatte på botilbuddene i de sundhedsfaglige tiltag og ydelser omkring den enkelte borger/beboer. Den kommunale sygepleje løser i forvejen enkelte opgaver på botilbud hvor behovet er særlig komplekst. Hvis konsulentstillingen spares væk, kan der forventes flere komplekse borgere med behov for sygepleje, hvilket øger mængden af arbejdsopgaver til Sygeplejen og medfører en mere presset hverdag med endnu flere opgaver.

Der kan også forventes en øget mængde opgaver til sygeplejen i form af oplæring i Sundhedsfaglige indsatser til medarbejderne på bostederne.

SSU-31-03: Reduktion af rammebudget på plejeboligområdet

En reduktion af lønmidler på plejeboligområdet vil betyde, at borgere ikke får den nødvendige behandling eller pleje rettidigt.

Konsekvensen kan være forværring af tilstande, fx udvikling af komplekse sår eller dårlig ernæring. Når borgere ikke får rettidig hjælp, vil det medføre øget pres på Sygeplejen, både i form af højere arbejdsmængde og større kompleksitet i opgaverne.

Flere områder er allerede i en presset situation, og besparelsen vil øge risikoen for et forringet arbejdsmiljø, herunder forråelse.

SSU-33-11: Reduktion i stof- og alkoholbehandling for voksne

En reduktion på dette område kan medføre, at flere borgere får ubehandlede eller utilstrækkeligt behandlede misbrugsproblematikker. Dette kan øge behovet for sundhedsfaglig indsats i Sygeplejen, fx i form af akutte indsatser, sårbehandling, abstinenshåndtering og socialsygeplejerskens arbejde.

Det øgede behov for sundhedsfaglige indsatser vil medføre øget arbejdsmængde og tidspres i Sygeplejen, samt følelse af utilstrækkelighed blandt sygeplejersker, som kan stå overfor at løse opgaver, de ikke har faglig baggrund for/uddannelse i at håndtere.

Det vil kræve ekstra oplæring og uddannelse af sygeplejerskerne, da vi for nuværende ikke er rustet til at varetage så komplekse borgere og opgaver.

ØKU-65-02: Nedlæggelse af Trivselslinjen

Vigtigt at bemærke: CSO benytter Trivselslinjen i høj grad som et lettilgængeligt og omkostningseffektivt tilbud til medarbejdere, der har brug for sparring eller rådgivning ved pres eller svære oplevelser i arbejdet. Fjernelse af tilbuddet vil kunne have negative konsekvenser for medarbejdernes trivsel og øge risikoen for stress og mistrivsel.

SSU-32-06: Reduktion af ressourcer til støtte- og kontaktpersonsordningen

En reduktion af ressourcer her kan betyde, at borgere med særlige behov ikke får den nødvendige støtte.

Det kan resultere i, at opgaver i højere grad overgår til hjemmeplejen, socialsygeplejersken og andre dele af Sygeplejen, hvilket yderligere vil øge presset på området.

Dette vil kræve ekstra oplæring og uddannelse af sygeplejerskerne, da vi for nuværende ikke er rustet til at varetage så komplekse borgere og opgaver.

Høringssvar fra sygeplejerskerne i Sygeplejen

SSU-31-02: Reduktion af rengøring:

Dette vil have stor indflydelse på sygeplejens arbejdsmiljø i den enkelte borgers hjem, idet øget snavs og støvpartikler vil øge vækst og risiko for spredning af bakterier og smitte.

Ydermere vil et snavset miljø i borgernes bolig øge risiko for infektion hos borgerne selv, særligt ved borgere med sårbehandling. Dette vil medføre forlænget opheling og dermed også længere behandlingsforløb til borgere med sår. Dette vil igen medføre øget arbejdsmængde til sygeplejerskerne som varetager behandlingen.

SSU-33-06: Nedlæggelse af funktionen socialsygeplejerske

Ved nedlæggelse af funktionen socialsygeplejerske mister Sygeplejen en værdifuld samarbejdspartner omkring de borgere som er socialt udsatte og som har behov for en særlig støttende indsats. Dette vil medføre en øget arbejdsmængde til Sygeplejen, som vil kunne forvente at overtage nogle af de funktioner, som socialsygeplejersken har nu. Dette vil give øget arbejdsmængde til sygeplejerskerne, som ydermere vil skulle løse opgaver, som de ikke har kompetence til eller uddannelse i at løse.

Det vil derfor kræve ekstra oplæring og uddannelse af sygeplejerskerne, da vi pt ikke er rustet til at varetage så komplekse borgere og opgaver.

Ydermere vil de borgere som socialsygeplejersken nu støtter op omkring, risikere at opleve forlængede forløb ift. opgaveløsning, mindre kontinuitet i opgaveløsningen og en dårligere kvalitet i den måde opgaverne bliver løst. Dette vil forventes at medføre øget pres og frustration hos den enkelte borger, som kan forventes at lade denne frustration gå ud over de sygeplejersker som forsøger at løse opgaverne bedst muligt. Herved øges risiko for at opleve trusler, krænkelser og vold i sygeplejerskens arbejdsdag.

Høringssvar vedr. Budget 2026 fra Ungdomsskolens skolebestyrelse

19. august 2025

BSU-13-03 Besparelse på ledelse af Ungdomsskolen

Skolebestyrelsen ser det som værende i Ungdomsskolens interesse, at der, også fremover, prioriteres at have en leder dedikeret til opgaven med at lede Ungdomsskolen. Denne opgave ønskes varetaget af en leder eller medarbejder, som har bruger sin arbejdstid på Ungdomsskolens matrikel, og hvis primære opgave er at have Ungdomsskolens interesse for øje. Der skal dog tages højde for, at opgaven skal varetages af en, der har særligt blik for at navigere i den proces, Ungdomsskolen og dens medarbejdere står overfor.

BSU-13-04 Reduktion af tværgående koordinering på skoleområdet

+

BSU-13-06 Optimering af skolernes administrative understøttelse

Man kan fra bestyrelsens side være bekymret for, om en besparelse på administrativ understøttelse vil resultere i, at der flyttes opgaver til ledere og medarbejdere, som vil tage tid væk fra øvrige opgaver og i sidste ende gå ud over den tid og opmærksomhed, som skal komme børn og unge til gode.

BSU-13-05 Flytning af aktiviteter fra ungdomsskolen i Klemensker

Skolebestyrelsen anerkender, at tilbuddene i Klemensker ikke benyttes i tilstrækkelig grad, idet transportmulighederne er vanskelige. Skolebestyrelsen ytrer ønske om, at der dedikeres en ressource til at undersøge, hvordan aktiviteter og tilbud i ungdomsskolen bedst kan være til gavn for flest mulige børn og unge.

Skolebestyrelsen opfordrer til, at børn og unge inddrages i proces omkring, hvordan Ungdomsskolens tilbud tilrettelægges.

Skolebestyrelsen udtrykker en bekymring vedrørende det centraliserende element i forslaget, såfremt det resulterer i, at der kun er tilbud i Nexø og Rønne.

BSU-13-08 Forhøjelse af lærernes undervisningstid med en lektion om ugen

Forslaget vil have en direkte konsekvens for 10. klasse og ungdomsskolens heltidsundervisnings økonomi, da elevsatsen og den faste tildeling vil reduceres. Det vil give lærerne dårligere mulighed for forberedelse, men vil også risikere at kunne mærkes af elever, da denne tid også bruges til mange andre vigtige ting, som styrker relationen og generelt skolemiljøet.

BSU-13-09 Midlertidig nedjustering af pulje til efter- og videreuddannelse af lærere og pædagoger i folkeskolen

Det vil få direkte betydning for mulighederne for kompetenceudviklingen blandt skolens personale. Dette kan påvirke muligheden for at fastholde medarbejdere, og vil risikeres at kunne mærkes af elever, såfremt det resulterer i mangel på de rette faglige kompetencer.

BSU-13-10 Rammebesparelse på 1% for målrettet at nedbringe sygefravær

Bestyrelsen ser frem til, at der arbejdes strategisk og proaktivt med at nedbringe sygefravær, idet bestyrelsen forventer, at dette vil bidrage til at øge medarbejdertrivsel og arbejdsglæde mv. Bestyrelsen ser positivt på, at ledelsen tager problematikken med sygefravær og afledte konsekvenser heraf alvorligt.

Fritid | Tlf. 56 92 34 40 | ungdomsskolen@brk.dk
10. klasseskolen | Tlf. 56 92 32 70 | 10klasseskolen@brk.dk
Heltidsundervisningen | Tlf. 56 92 34 40 | heltidsundervisning@brk.dk
Klub | Tlf. 56 92 34 40 | ungdomsskolen@brk.dk

Dette forslag stiller yderligere krav til den ledelsesopgave, der endnu ikke er truffet beslutning om, hvordan varetages fremover.

NMPU-55-11 Reduceret bygningsvedligehold

Skolebestyrelsen understreger, at eventuelle besparelser på bygningsvedligehold kan få konsekvenser for indeklimaet i kommunens bygninger samt kvaliteten af udendørsarealer. Skolebestyrelsen finder det vigtigt at kunne tilbyde attraktive undervisningsmiljøer og rekreative områder for børn og unge.

Tillægsbemærkning vedrørende de politiske sager omhandlende Skolen ved Vibegaard.

Idet man afventer administrationens anlægsforslag om Skolen ved Vibegaard vil bestyrelsen hermed komme med en indledende bemærkning: Bestyrelsen ser frem til at afgive kommentarer til det samlede anlægsforslag vedr. Skolen ved Vibegaard. Bestyrelsen vil gerne give udtryk for, at man forventer, at administrationen præsenterer sammenhængende planer, som tager højde for elevers trivsel og deltagelsesmuligheder. Bestyrelsen vil gerne appellere til grundig inddragelse af både elever, forældre og medarbejdere tidligt i processen.

Kommentarer til de fra administrationen udsendte forslag til besparelser på budget 2026 i Bornholms regionskommune.

Ældre Sagen Bornholm ser med forundring på de foreslåede besparelser på ældreområdet. Det sker ud fra følgende:

1. Borgmesteren ønsker, at kommunens budgetlægning tilrettelægges med langsigtet perspektiv, at der sikres en bæredygtig økonomisk udvikling og mulighed for vækst på øen.
2. Kommunal- og regionsvalg d. 18. november 2025. Hvor blandt andet en ny storregion skal dannes.
3. Ny ældrelov der netop er indført. En lov der efter alt at dømme vil kræve flere ressourcer. Vi ser ingen udvidelsesforslag i sparekataloget.
4. Ny sundhedsreform venter forude. Den vil formentlig stille krav både til kommuner og regioner.
5. Undersøgelser har vist, at administrationen i Bornholms Regionskommune er dyrere end i sammenlignelige kommuner.
6. Undersøgelser har vist, at normeringen i ældreplejen på Bornholm er under landsgennemsnittet.
7. Undersøgelser har vist, at normeringerne på plejehjemmene på landsplan i de sidste år er blevet kraftigt forringet. Heldigvis viser det sig, at normeringerne på de bornholmske plejehjem/-centre er bedre end normeringerne på landsplan.

Ældre Sagen Bornholm har gennemgået det af administrationen udsendte sparekatalog. Vi ser med største bekymring på konsekvenserne på ældreområdet, hvis besparelserne vedtages og har følgende kommentarer til forslagene:

SSU-31-01 Afskaffelse af klippekortordningen på ældreområdet

Ordningen er gennem årene blevet reduceret kraftigt, og nu vil man helt afskaffe ordningen. Ældre Sagen betragter klippekortordningen som en af de bedste muligheder for borgernes medbestemmelse. Jævnfør intentionerne i den nye ældrelov. Ved bortfald af ordningen vil pårørende, frivillige eller andre omkring borgerne skulle hjælpe borgerne mere i forhold til aktiviteter og livsindhold. Det undrer Ældre Sagen Bornholm, at kun 58 borgere i hjemmeplejen gør brug af klippekortordningen. Hvordan bliver borgerne i hjemmeplejen informeret om ordningen?

SSU-31-02 Rengøring hver 3. uge i hjemmeplejen og på plejeboligområdet

Ældre Sagen mener, at rengøring hver 3. uge er totalt uacceptabelt. At der kun i særlige tilfælde tilbydes ekstra hjælp til renholdelse ud over det generelle niveau for at oprette en sundhedsmæssig forsvarlig hygiejne, og at denne ekstra hjælp kun omfatter toilet og køkkenbord, finder Ældre Sagen uforsvarlig. Forslaget vil forringe borgernes livskvalitet samt øge smitterisikoen. Risikoen for smitte gælder også den kommunale medarbejder der kommer i hjemmet. Det må samtidig forventes, at medarbejderens arbejdsglæde vil falde drastisk.

Implementeringen af forslaget vil kræve en omfattende revisitering – dyrt bureaukratisk arbejde, som borgerne ikke får nogen gavn af.

SSU-31-03 Reduktion af rammebudget på plejeboligområdet

Afskaffelse af bedre bemanning på plejeboligområdet. Tidligere puljemidler, fra 2022 bloktilskud: dermed fri mulighed for at spare midlerne væk. Det skete for en del af midlerne i budget 2025 ved afskaffelse af fokustid. Ved reduktion af rammebudgettet på plejeboligområdet får personalet mindre tid til at hjælpe den enkelte borger med personlige og praktiske gøremål. Kan man være det bekendt?

SSU-31-04 Reduktion af pædagogiske indsatser på plejeboligområdet

Reduktion i den pædagogiske indsats vil få vidtrækkende konsekvenser for såvel beboere som de tilbageblevne medarbejdere. Spareforslaget beskriver på glimrende vis, hvorfor en besparelse vil være en rigtig dårlig ide. Besparelsen vil blandt andet stride mod Regionskommunens egen demensstrategi og vil være svært foreneligt med den just indførte ældrelov.

SSU-33-03 samling og reduktion af dagcenterpladser på Sønderbo

Dagcentrene yder en uvurderlig indsats både for deltagerne i dagcentertilbuddet samt for deres pårørende. Denne indsats vil man nu igen beskære med en lukning af dagcentret i Nexø, samt reduktion af pladser på Sønderbo.

Deltagerne i dagcentertilbuddet er blandt de svageste borgere på Bornholm. En del af dem skal nu bruge tiden på en lang og tidskrævende buskørsel. Flere deltagere vil få besked på, at der ikke er plads til dem mere – hvad skal de så? De pårørende der i forvejen er hårdt spændt for, vil få endnu ringere vilkår.

Ældre Sagen Bornholm må igen i år betragte forslaget som en ”ommer”.

SSU-33-09 Rammebesparelse på Sønderbo

Sønderbo spiller en central rolle, når det drejer sig om borgere, der udskrives efter et ofte meget kort ophold på hospitalet, og som efter ophold på Sønderbo skal klare sig med eller uden hjælp fra ældreplejen i eget hjem. Sønderbo's funktion bør efter Ældre Sagens opfattelse ikke beskæres.

Steen Thomsen

Formand

Ældre Sagen Bornholm